

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 59 - 60 (6218 - 6219)

02.07.1991.

Cena: 30 kapeikas (abonentiem - 22 kapeikas)

Ziņas

- Preiļus apmeklēja Zemniecības fonda vadītājs Pēteris Ludbārzs. Viņš bija ieradies ar godpilnu misiju - slēgt līgumus ar daudz bērnu ģimenēm, kurās aug četri un vairāk bērni, kas dienās var kļūt par lauksaimniekiem. Zemniecības fonds šādām ģimenēm dāvina lopus. Savukārt jaunsaimniekiem jāņemtas tos izmantot ganāmpulka paplašināšanai. Piemēram, četr bērnu ģimeņu galvas Jānis Pastars, Kārlis Liepnieks, Jāzeps Kotāns, Jānis Zeps, Ināra Čingule, Viktorija Fomina un Antoņina Kuzmina saņems pa vienai šķirnes aītai, bet viņiem savukārt jāizaudzē vismaz trīs jēri. Antons Anusāns, kura ģimenē ir pieci bērni, bez maksas saņems šķirnes cūku un audzēs sivēnus, bet Detkovu sešu bērnu ģimene Rudzātu pagastā - šķirnes teli vai bulīti.
- Starp rajona jaunsaimniekiem vispopulārākie vārdi ir Jānis, Pēteris un Jāzeps. Līgodziesmas skanēja 27 Jāņu un 18 Pēteru jaunsaimniecībās. Jāzepa dienu svin 12 zemnieki
- Republikas Augstākā Padome palielinājusi dotāciju apjomus vairākiem rajoniem. Papildus līdzekļus saņems arī Preiļu rajons. Parlaments atbalstījis arī valdības priekšlikumu palīdzēt Latgales laikrakstiem (cik daudz no mazliet vairāk nekā 200 tūkstoš rubļiem dabūs „Novadnieks” vēl nezinām, bet skaidrs, ka lielākā daļa līdzekļu tiks novirzīta „Daugavpils Vēstnesim” un „Ludzas Zemei”, jo šīs avīzes ir uz bankrota robežas), Latvijas telegrāfa aģentūrai LETA, kā arī dažiem republikas laikrakstiem un žurnāliem.
- Vispārējai apspriešanai nodots likumprojekts „Par tiesībām saņemt kompensāciju par 1940. gada 22. jūlijā nacionalizēto zemi lauku apvidos”. Tajā paredzēts, ka kompensācija par vienu hektāru zemes vidēji Latvijā varētu būt 2000 rubļu. Kompensāciju aprēķinās „rudzu vienībās”, izsakot viena hektāra zemes vērtību atbilstoši konkrētam rudzu svāra daudzumam. Kompensāciju paredzēts izsniegt valsts vērtspapīros, kuru īpašniekiem būs priekšrocības iegūt citu nekustamo īpašumu - zemi, ēkas, būves un ražošanas objektus.
- Par vēl vienu labiekārtotu sporta laukumu šovasar kļūs vairāk Preiļu 2. vidusskolā. Pašu spēkiem, ar pilsētas uzņēmumu atbalstu top basketbola laukums.

Kopsaimniecības „Ausma” Mozuļu fermā par pirmieņu kopēju strādā Eleonora Pastare. Viņas dzīvesbiedrs Jāzeps gādā, lai te nevainojami darbotos piens vads un citas ierīces. Vārdu sakot, mehāniķis. Dēls Māris uzņēmis gana pienākumus. Kad klāt govju slaukšanas reize, ierodas arī jaunākie bērni - Anita un Juris, kuri vēl mācās skolā. Tāpēc kopsaimniecībā par Pastariem saka - lopkopju ģimene. Šogad tā apņēmusies no vienas govys izslaukt vidēji 5000 kilogramu piena (patlaban dienā slauc aptuveni 14 kilogramus).

Attēlā: kopsaimniecības „Ausma” Mozuļu fermas lopkopji Eleonora, Jāzeps un Māris Pastari. Jāņa Silicka foto

KĀRTĪBAS SARGĀŠANAS PASTIPRINĀŠANAI

Preiļos - četrām zonām četri iecirkņa inspektori

Reizē ar silta laika iestāšanos Preiļos ievērojami palielinājies likumpārkāpumu un noziegumu skaits. Šo negatīvo aktivitāti var izskaidrot ar to, ka vasarā pilsētā ir daudz pusaudžu, kuri ne ar ko nav nodarbināti. Toties aizbraukt pie ezera vai upes grības, lūk, tāpēc arī meklē bez uzraudzības atstātus transporta līdzekļus un izmanto tos kā savus. Ir arī tāda ļaunā kategorija, kuri zog transporta līdzekļus, tos pārtaisa, pārkrāso un pārdod citiem. Problēma ar velosipēdu zādžību un aizdzīšanu pēdējās desmit dienās kļuvusi, sacisim tā, ļoti sarežģīta, jo šodien (27. jūnijā, red. piebilde) aizdzīts jau astotais velosipēds. Tas noticis nedēļas laikā.

Pārmetumus jāizteic arī īpašnieku adresē, kuri nepielieto kaut vienkāršākos pret aizdzīšanas līdzekļus. Ja ar parastu slēdzeni saslēgtu riteni, arī tas zagli kavētu. Bez tam velosipēdi ir jāreģistrē, katram īpašniekam jābūt tehniskajai pasei, kurā norādīts transporta veids, rāmja vai dzinēja (mopēdiem) numurs. Visi velosipēdi, kas nebūs reģistrēti un kuru īpašnieki nezina sava braucamrīka rāmja numuru, tiks

atsavināti un šādus velosipēdus milicija nemeklēs. Par modes lietu kļuvis pārkrāsoot rāmjus, aizkrāsojot numurus, taču brīdinām, ka arī šādus velosipēdus aizturēs un atsavinās.

Vecāku uzmanību vēršam uz to, ka bērni vasarā jākontrolē pastiprināti, sevišķi tie, kuri augām dienām pa pilsētu meklē piedzīvojumus un nevar atrast sev darbu pie pazīnām vai radniecīgiem laukos. Par bērnu audzināšanu atbildība vienmēr ir tikusi un tiks pieprasīta no vecākiem. To aizmirstot, var ievērojami ciest jūsu budžets, jo palielinās administratīvie naudas sodi, un par bērniem līdz 18 gadiem atbildīgi ir vecāki.

Sakarā ar likumpārkāpumiem un noziegumiem rajona centrā pieņemts lēmums, ka Preiļi no 1. jūlija tiek sadalīti četrās zonās. Iedzīvotājiem darām zināmu, ka teritoriju Preiļos starp Daugavpils un Brīvības ielu līdz pilsētas centram apkalpo iecirkņa inspektors, jaunākais milicijas leitnants Sergejs Bogdanovs.

Teritoriju starp Brīvības un Rēzeknes ielām apkalpo vecākais iecirkņa inspektors, milicijas leitnants Igors Horkovs.

Teritoriju starp Rēzeknes un Aglonas ielām apkalpo iecirkņa inspektors, jaunākais milicijas leitnants Aleksandrs Fadejevs.

Teritoriju starp Aglonas un Daugavpils ielām apkalpo jaunākais iecirkņa inspektors, jaunākais milicijas seržants Ivars Proms.

Preiļu iedzīvotāji visos likumpārkāpumu profilakses jautājumos var griezties pie vecākā iecirkņa inspektora rajona iekšlietu daļā 27. kabinetā vai pa tālruni 22062 pirmdienās no plkst. 10.00 līdz 12.00 un piektdienās no plkst. 18.00 līdz 20.00.

Šajā laikā Preiļu rajona iedzīvotājus 28. kabinetā pieņem arī nepilngadīgo lietu inspekcijas vecākā inspektore, milicijas majora Elma Aksjonova.

Cienījamie vecāki, rūpēsimies lai šā vasara mūsu bērniem nekļūtu vēl drūmāka!

E. Aksjonova,
rajona iekšlietu daļas
nepilngadīgo lietu inspekcijas
vecākā inspektore

CIENĪJAMIE LASĪTĀJI!

Laikraksta „Novadnieks” redakcija sāk pāriet uz jaunu avīzes veidošanas tehnoloģiju, proti - laikraksta salikšanu ar datoru (pagaidām gan tikai latviešu valodā). Jūnijā eksperimenta veidā ar kompjūteru salikām un izdevām divas lappuses, bet šodien viss numurs veidots ar jaunās tehnoloģijas palīdzību. Atvainojamies, ja ir kļūdas - mēs vēl mācāmies apgūt importa iekārtu.

Savas nabadzības dēļ esam iegādājušies tikai vienas garnitūras šriftu, bet ceram, ka turpmāk šriftu komplektu izdosies papildināt. Mums vēl nav pārnēsumu programmas, tāpēc viena otra salikuma rinda iznāk „saraustīta”, mums jāiemācās avīzi precīzi samontēt, kā arī

daudz kas cits. Tas ir tikai sākums...

„Novadnieks” ir pirmā vietēja avīze republikā, kura sākusi pāriet uz datorkomputera aparātūru jau ir arī Krāslavas un Dagdas novada laikraksta „Ezerzeme” redakcijai, līgumu par tās iegādi noslēgusi Gulbenes rajona avīzes redakcija, par to domā citur. Un ne jau labas dzīves dēļ. Protams, jaunajai tehnoloģijai jauzlabo laikraksta ārējais izskats un poligrāfiskā kvalitāte, taču galvenais iemesls - arvien pieaug ražošanas izmaksas, un, lai izdzīvotu, jāmeklē iespējas, kā tās samazināt, jo tipogrāfijām par avīzes salikšanu redakcijas maksā bargu naudu.

Vārds rajona padomes deputātam

PAR TAISNĪBU
IR JĀCĪNĀS

Ar šoreiz, kad 1990.gada 5.septembrī rajona izpildkomiteja pēc savas iniciatīvas nelikumīgi atbrīvoja kultūras nodaļas vadītāju - profesionālu kultūras darbinieku Moniku Livdāni no ieņemamā amata bez cita darba piedāvājuma, kā arī nesaskaņojot šādu rīcību ne ar rajona kultūras darbiniekiem, ne ar Tautas deputātu padomes Izglītības un kultūras pastāvīgo komisiju. Toties viņas vietā steidzīgi tika apstiprināts izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieces Vairas Vucānes vīrs Alberts Vucāns.

Rajona Tautas deputātu padomes 5. sesijā, kura notika 12.septembrī, tika iesniegts deputāta pieprasījums izpildkomitejai sniegt paskaidrojumus šādi atbrīvošanai. Arī sabiedrība prasīja atbildi. Šajā sakarā rajona laikrakstā parādījās daudz viedokļu. Vienīgi paši varas vīri nelikās traucēti, jo kā gan citādi lai motivē viņu izteicienus: „Jums par šo jautājumu nav nekādas daļas. Labi vēl, ka izpildkomitejas priekšsēdētājs nav daudz bērnu māte. Stalidzāne, izsakām jums aizrādījumu par iekaukšanos kungu lietās!“. Spridiet paši, cik cilvēku pazemojoši skan šādi vārdi no mūsu rajona vadītāju mutēm.

Arī pati jautājuma izskatīšana pēc būtības deputātu sesijā tika aizdomīgi novilcināta. Sak, gan jau aplūsis, aizmirsīs... Tikai pēc vairākkārtējiem atgādinājumiem izskatīja 8. sesijā 1991.gada 8.februārī. Deputāti atzina, ka atbrīvošana ir bijusi juridiski nelikumīga, arī necilvēcīga. Tāpēc tika atbalstīts priekšlikums M.Livdāni atjaunot darbā. Taču izpildkomiteja ar prezidija palīdzību izspēlēja vēl vienu vilftīgu gājenu: uz deputātu rēķina centās M.Livdāni otrreiz nelikumīgi atbrīvot.

Tāpēc tika iesniegta prasība Preiļu rajona tautas tiesā, un tās lēmums bija - M.Livdāni atjaunot darbā un atbildētājam izmaksāt kompensāciju par piespiedu kavējuma laiku. Tālāk notika tā, kā mēs arī paredzējām, jo šie cilvēki neprot citādi rīkoties un laikam arī neprafis. Monika bija kļuvusi it kā par lakmusa papīriņu: uz kura kļūst redzams, kas kurš ir.

Rajona tautas tiesas lēmums tika nevis izpildīts, bet gan sākās represijas pret M.Livdāni. Viņu savā darba kabinetā nelaida (labi vēl, ka kultūras nams nāca prefī un ierādīja vietu darbam noliktavai līdzīgā telpā), kultūras nodaļas zīmogu atņēma.

„Tautas tiesas lēmums vēl neko nenozīmē“, paziņoja varas vīri, cerēdami rast atbalstu Augstākajai tiesai. Vārdu sakot, jāspēlē līdz galam un uz visu banku. Tā tomēr izrādījās naiva cerība, ka tik tālu, Rīgā, neviens nesapratīs Preiļu rajona karjeristu nolūkus. Un beigās ir bēdīgas - visa banka ir nospēlēta, skandāls pa visu republiku (par to vēstīja laikraksts „Neatkarīgā Cīņa“ 1991.gada 11.jūnijā). V.Rusiņa precīzi paredzēja, ka bumerangs nāks atpakaļ („Novadnieks“, 1990.gada 20.novembrī).

5.jūnijā Augstākā tiesa atzina, ka Preiļu rajona tautas tiesa izlēmusi objektīvi un pamatoti un ka stingri jāievēro darba likumdošanas normas. Piebildīšu, ka visi tiesu, kā arī dubultīga kultūras nodaļas vadītāju uzturēšana jāsedz izpildkomitejai. Un

tā nav niecīga summa, sanāk vairāki tūkstoši rubļu. Kā būtu, ja šo summu liktu samaksāt pašiem vainīgajiem, bet nevis no kopīgā rajona budžeta?

Vai mūsu rajona vadītāji no šī nesmukuma guvuši mācību? It kā. Bet tikai - it kā. Jo nelaime nav likuma nezināšanā vai neprecīzā tulkošanā. Jaunajām varas struktūrām (tas būtu jāņem vērā Tautas deputātu padomei, izdarot savu vērtējumu) nāk līdzīgas visas vecās iemaņas, darbības formas, sērgas un slimības. Jo izrādās, ka kļūstāšana par cilvēkfaktoru, par garīgumu un demokrātismu ir tik tukša, ka cauri spīd. Tāpēc arī tāda patvaļa.

Un vēl. Mums visiem kopā būs jātieks skaidrībā nu jau par uz bāzīgu tradīciju kļuvušo priekšnieku un viņu ģimenes locekļu līdzbraukāšanu uz ārzemēm ar rajona māksliniecišķās pašdarbības kolektīviem.

Izmantojot izdevību un tiesības publicēties vietējā presē, gribu uzrakstīt vēl par dažām lietām.

Vispirms - daži vārdi deputātiem - kolēģiem, kuri bija pret M.Livdānes aizstāvību. Lūdzu, neceliet sesijās rokas bez padomāšanas un nespriediet nāves tiesu otram cilvēkam, tā ejot pret savu sirdsapziņu. Nepievilsim tautu, kura balsoja par godīgumu, neizdabāsim kungiem un viņu pakalpiņiem.

Un tagad - atklāti izpildkomitejas priekšsēdētājam I.Sniķerim un viņa vietniecei V.Vucānei. Atklāti tāpēc, ka to pateikt mani lūdza daudzi Aglonas svētku dalībnieki.

Atkal tuvojās 15.augusts. Jūs lūdzat baznīcā pie altāra nestāvēt un nezaimot Dievu. Jo tas ir pārāk neētiski (svētā goda vietā Dievu lūdz sirdī ticīgi cilvēki, kuri arī iepriekšējos gados ir bijuši viņam uzticīgi). Nekas ļauns nenotiks, ja svētku ceremoniju vērosiet pārējo ļaužu vidū. Neliekuļosim. Negodīgums un Dievs nav savienojamas lietas. Ticīgiem cilvēkiem ir nepatīkami skafītis uz altāri kopā ar nesenajiem ateisma propagandētājiem.

Savū rakstu beidzu ar optimistisku noskaņu. Lai arī kāda atreibība sekos manā adresē, nespēšu pakļauties vardarbībai un meliem, jo esmu garīgi brīvs cilvēks.

Mūsu tautas labais gars izdzīvos, kaut arī grūtos apstākļos. Tāpat kā republikas lauku ļaudis audzē cukurbietes, lai sevi nodrošinātu ar cukuru, tā arī rajona kultūras dzīve, paglābusies no galīgas bojā ejas, atskārtīs savu esamību un sāks rāpties no bezdibeņa ārā.

Marija Stalidzāne,
Preiļu rajona Tautas deputātu
padomes deputāte 16.
vēlēšanu apgabalā

Līdz ar silta laika iestāšanos vasaras brīvlaikā Preiļos sākuši darbu minilotosi. Skolēnu pārzinā - pilsētas jāzās rotas uzkopšana. Attēlā: šie puikas un meitenes strādā minilotosā „Kukaiņi-91“.

Jāņa Silicka foto

Parakstus vākt būs par vēlu

Raksts avīzē „Novadnieks“ (22.jūnija numurs) „Līgo vakara gaudas“ radīja neizpratni. Tāpēc gribu informēt lasītājus par patieso situāciju, kāda veidojas ap jaunās atkritumu izgāztuves būvi Rušonas pagasta Pizānos.

Izgāztuve Preiļos jālikvidē, jo te vienītie tiek uzkrāti gan šķidrie, gan cietie atkritumi. Var rasties ekoloģiska katastrofa, un tad diskutēt un vākt parakstus būs par vēlu - kuru katru brīdi grunts ūdeņos (no kuriem ņemam dzeramo ūdeni) var nonākt izgāztuves saturs...

Nekādu strīdu par jaunās izgāztuves būvi agrāk nebija. Pilsētas izpildkomiteja šo jautājumu sāka risināt jau 1987.gadā. Celniecība bija saskaņota ar Rušonas pagasta valdi. Arī ar avīzes rakstā minēto māju īpašnieku (mantinieku) Smirnovu. Autors bija kļūdījies, jo Smirnovs ir nevis Pizānu, bet gan Preiļu iedzīvotājs. Tēva māja, uz kuru viņam ir mantojuma tiesības (tagad - arī uz zemi), stāv tukša un tajā neviens nedzīvo. Agrāk Smirnova kungs bija devis savu piekrišanu mājas pārdošanai, un viņa ģimene Preiļos ir nodrošināta ar labiekārtotiem dzīvokļiem. Citādi projektēšanas darbi nevarētu nemaz sākties.

Aicinu Smirnova kungu būt labvēlīgāk noskaņotam pret

Preiļu pilsētas interesēm. Jo vairāk tāpēc, ka zemes gabals, kurā paredzēts ierīkot izgāztuvi, lauksaimniecībā nav izmantojams. Turklāt izgāztuves vietu no visām pusēm ieskauj mežs, tāpēc tā netraucēs ne vietējiem iedzīvotājiem, ne tiem, kas brauc uz kapiem atcerēties aizgājušus. Varu garantēt, ka izgāztuvi projektē atbilstoši visām sanitārajām normām, un tur strādās algoti darbinieki, kuri nodrošinās gan kārtību, gan ekoloģisko drošību.

Dīvaini, ka mēs necināties pret apkārtnes mežu piegūšanu, pret to, ka pilsētnieki, laucinieki un saimniecības tos pārvērtuši dražu un nefirumu krātuvēs, bet cīnāmies pret normālas izgāztuves ierīkošanu. Tā taču ir, cienījamie Gailišu puses deputāti? Mežs pie kolhoza kantora (Kaučera ezera tuvumā) jau ir izgāztuve. Tāpēc aicinu būt mūsu domubiedriem, nevis prefiniekiem, un kopīgi cīnīties, lai jauno izgāztuvi izbūvētu pēc projekta un iespējami ātrāk. Jūsu saimniecība to varēs izmantot pirmām kārtām.

Informēju Pizānu un apkārtnes iedzīvotājus, ka atkritumu dedzināšanas nebūs. Cietos atkritumus tiks kārtām un apbērs ar zemi, bet šķidros neviens no pilsētas uz turieni nevedīs. Preiļos nodos ekspluatācijā attīrīšanas ietaises, un tos ievadīs šajā sistēmā.

Ja nebūvēt izgāztuvi Pizānos, tad rodas jautājums: „Ko darīt tālāk?“. Meklēt citu vietu? Vēl tērēt līdzekļus, kuru jau tā nav? Nepiekrītu apgalvojumam publikācijā, ka nav īstas dokumentācijas. Kurš netic, lai ienāk Preiļu pilsētas valdē. Institūts „Komunālprojekts“ veicis ģeodēzisko izpēti un par to, protams, saņēmis samaksu. Slēdziens ir šāds: Pizānos var būvēt cieto atkritumu izgāztuvi.

Aicinu vietējos iedzīvotājus nevākt parakstus un neizvērst cīņu pret šo būvi. Mēs tiesām darīsim visu, lai te būtu kārtība un izgāztuve apkārtnes cilvēkiem neradītu nekādas neērtības.

Juris Bricis,
Preiļu pilsētas valdes
priekšsēdētājs

„Viņi mums ar
akmeni, mēs
viņiem...“

Ievērojamu sarosīšanos Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombinātā izraisīja apvienības „Laukceltnieks“ ražošanas tehnoloģiskās komplektācijas tresta vēstule par šeit ražoto ķieģeļu fondu sadalījumu. Starp daudzajiem Līvānu ķieģeļu kārotājiem minēta arī Rīgā dislocētā armijas daļa Nr.52701. Pēc LR MP Sabiedriskās drošības departamenta informācijas šai armijas daļai piegādājamie 100 tūkstoši nosacītie ķieģeļi tieši vai netieši var tikt izmantoti OMON vajadzībām.

Jūtot tautas uztraukumu (varbūt citu iemeslu dēļ!), šīs armijas daļas komandiera vietnieks F.Gibadulins drīz vien uz kombinātu atsūtīja vēstuli, kurā lūdz iedalīt šos ķieģeļus pārdošanai Daugavpilī dislocētajai armijas daļai Nr.89458. Strādājošo vidū rūgst neapmierinātība, jo ne visi grib samierināties ar lozungu: „Viņi mums ar akmeni, mēs viņiem ar maizi (ķieģeļi)“. Administrācija pagaidām nogaidoši klusē.

J.Brencis (Līvāni)

CIENĪJAMIE RAJONA IEDZĪVOTĀJI!

Jūlijā pret taloniem pārdos šādas pārtikas preces un tabakas izstrādājumus:

- talons Nr.7 cukurs - 3 kilogramus,
- talons Nr.7 alkoholiskie dzērieni - 1 pudele (izņemot vīnu),
- talons Nr.7 tabakas izstrādājumi - 7 paciņas,
- talons Nr.5 makaroni - 0,5 kilogramus,
- talons Nr.13 sāls - 1 kilogramu 3.ceturksnī (lauku iedzīvotājiem papildus 5 kilogramus uz vienu ģimeni),
- talons kafija - 100 gramus šķīstošās kafijas jeb 0,5 kilogramus pupiņu.

Atkārtotam, ka rūpniecības preces izsniegs pret šādiem taloniem:

- talons Nr.2 - vīriešu zeķes vai bērnu zeķes vai zeķbikses,
- taloni Nr.3,4 - vīriešu, sieviešu, bērnu veļu,
- talons Nr.5 - bērnu vai vīriešu virskrekļus,
- talons Nr.8 - elektrospludzes,
- talons Nr.12 - bērnu zeķes.

Priekšrocības rūpniecības preču un kafijas iegādē pret taloniem ir paju biedriem.

AUTOTRANSPORTA LĪDZEKĻU ĪPAŠNIEKU IEVĒRĪBAI

Benzīna normas jūlijā ir šādas:

- automašīnu un motociklu ar blakusvāģi īpašniekiem - 90 litri (katrs talons 15 litri),
- mopēdu, motorolleru, motobloku un tiem pielīdzinātu lauksaimniecības mašīnu īpašniekiem - 30 litri (katrs talons 15 litri);
- invalīdiem - transporta līdzekļu īpašniekiem, kuriem transporta līdzeklis ir vienīgais pārvietošanās līdzeklis - 90 litri (katrs talons 15 litri).

Vienreizējas benzīna iepildes apjoms - ne vairāk kā 60 litri.

Rajona izpildkomitejas plānu komisija

DRĀMA TRIJOS CĒLIENOS

Pirmais cēliens: 17.jūnijs

1940.gada dramatiskajos notikumos, kuru gaitā un iznākumā varmācīgi tika sabradāta Latvijas brīvvalsts neatkarība un līdz ar pārējām divām kaimiņzemēm - Lietuvu un Igauniju - Latvijas vārds uz daudziem gadu desmitiem izgaisa no pasaules kartes, norišu vidū, kas strauji un pavēloši sekoja cita citai, spilgti izceļas trīs datumi - 17.jūnijs kā brīdinošs un draudošs aizsākums; 21.jūlijs, kad svešas varas iecerētajam un veiktajam pasākumu kompleksam mēģināja piešķirt pašu gribas izpauduma un vismaz kaut kādas likumības šķietamību, sasaucot formālu Saeima sēdi oficiālai valsts iekārtas maiņai; 5.augusts, kad, kā nereti saka, tika uzlikts punkts uz „ī”, iekļaujot Latviju Padomju Savienības sastāvā un līdz ar to pārvelkot svīturu neatkarīgai Eiropas valstij - Tautu savienības loceklei. Šoreiz - neliels skatījums uz drāmas pirmo cēlienu - 17.jūnijs.

Par to tālo dienu notikumiem rakstīti un runāti daudz. Tie izsekoti un aprakstīti. Kā dažkārt saka, gandrīz vai pa minūtēm. Tāpēc acimredzot maz ko dotu vēleizvērs hronoloģisks pārskatījums. Labāk mēģināsim palūkoties uz šo pirmo cēlienu kādā citā - mazāk ierastā griezumā.

Vispirms jāteic, ka 1940.gada 17.jūnijs, kad pāri Latvijas robežai vēlās Sarkanās Armijas bruņotais spēks, bija melnā diena ne tikai Latvijai un tās tautai, bet sagādāja galvas sāpes arī notikumu iecerētājiem. Šo datumu pēc tam bija grūti „legalizēt”. Līdz PSRS karam ar Vāciju, kad Maskava jāteic „ne pārāk „cimperlējās”, varēja iztikt ar apgalvojumu Latvijas presē 1941.gada 17.jūnijā, ka „pirms gada pār Latviju uzlēca Staļina brīvības saule”, toties pēc kara, kad modē nāca „sociālistiskās revolūcijas” variants, šis datums revolucionārajā audumā diez kā neiekļāvās. Jo, raugi, par revolūcijas „atskaites punktu” tika noteikts nevis 17., bet gan 20.jūnijs, kad valsts prezidenta kanceleja paziņoja par jaunas valdības izveidi ar profesoru Augustu Kirhenšteinu priekšgalā. Trīs dienas tādējādi palika bez „tautas gribas” seguma. Autoritārā režīma laikā „nokrustītajam” laukumam Vecrīgā pie Doma baznīcas gan saglabāja 17.jūnija vārdu, taču ar šo datumu saistītās norises tad jau apgāja ar kļūcīšanu. Bet lai nu arī tas paliek uz tās trausmainās vasaras scenāristu un režisoru sirdsapziņas...

Ieskatam ņemsim kādu aspektu, kuram latviešu emigrācijas pārstāvji veltījuši uzmanību, var teikt, no sāka gala, un kuru aizvien biežāk sākuši cilāt arī pašreizējā Latvijā. Proti, vai Latvijas armijai 17.jūnijā vajadzēja vai nevajadzēja stāties pretī iebrucējiem. Vienota ieskata nav. Arī mēs šodien vēl diskutējam - kā būtu, ja būtu... Taču jādomā par to ir - kaut vai tāpēc, ka strīdos dzimst patiesība. Tā vai citādi, vēsturnieki atturas kategoriski izteikties par bruņotas pretestības nepieciešamību. Tomēr pēdējā laikā aizvien vairāk dominē nepārprotami mājiņi, ka būtu vajadzējis gan likt savu spēku pretī. Attaisnojumam turklāt nomainīgi tiek minēti kaimiņu piemēri: Ziemas karā ar PSRS Somija gan zaudēja ne mazums kritušo, toties saglabāja savas valsts neatkarību.

Pārmetumi tiek izvirzīti toreizējam Valsts un Ministru prezidentam Kārlim Ulmanim: sak, ja prezidents Ulmanis būtu ievēlēts demokrātiski, viņš, iespējams, būtu devis pavēli pretoties. Taču vadam, par kādu viņš pats sevi bija izveidojis, tas nebija pa spēkam. Jā, 17.jūnijs bija toreiz vēl īsti neapjausta tragēdija gan pašam Kārlim Ulmanim, gan Latvijai un tās tautai kopumā. Tomēr diez vai eventuāli nesagrauta parlamentārā iekārta spētu būtiski ko mainīt, ja arī būtu izšķīrusies par kauju.

Domu par nepieciešamību un iespēju cīnīties pavisam nesen - šā gada 1.jūnijā - laikrakstā „Neatkarīgā Cīņa” paudis kara vēstures pētnieks, Padomju Armijas vecākais virsnieks tallinietis Aivars Pētersons. Kā speciālists izvērtējis toreizējās Latvijas armijas spēku un iespējas, viņš pats

izvirza jautājumu: vai tiešām tik nelieli spēki varētu aizturēt veselas karaspēka masas? Un pats arī atbild: „Ja tikai šim kaujas vienībām tiktu dota savlaicīga kaujas trauksme un cīnītājiem pateikti maģiskie vārdi: „Vīri, turaties!”, tad lai neviens nešaubās, ka viņi savu uzdevumu izpildītu!

Pagrūti gan iedomāties, ka ar „maģiskiem vārdiem” vien varētu ko nopietnu pasākt pret milzīgo, nesamērīgo pārspēku, kādu savā izklāstījumā turpat tālāk min publikācijas autors. Ja arī runa būtu par īslaicīgu posmu, Kārļa Ulmaņa vārdiem runājot, „mūsu uzdevums ir noturēties divas nedēļas...”. Proti, līdz tam brīdim, kad ar Tautu savienības vidutājību varētu saņemt palīdzību no ārienes. Vai tā būtu saņemta?

Un no kurienes? Eiropa pati jau bija kara liesmu pārņemta. Vēl vairāk: tobrīd vācu kara mašīna jau bez žēlastības mala franču un britu bruņotos spēkus. 14.jūnijā - trīs dienas pirms mums liktenīgā 17.jūnija - Hitlera rokās bija kritusi Parīze, un Francijas pilnīgā sagrāve bija vairs vienīgi dažu dienu jautājums. Ārēju palīdzību tādējādi nebija no kā gaidīt. Vajadzēja palūgties vienīgi uz pašu spēkiem. Bet to salīdzinājums ar pretinieku varēšanu un iespējām runā jau pats par sevi. Turklāt vēl viens īpaši būtisks apstāklis. Ielaižot Sarkanās Armijas garnizonus iepriekšējā - 1939.gada - rudenī savas zemes kara bāzēs, Latvijā, tās armija bija palikusi bez aizmugures... Un nav jābūt diez cik lielai militārai izpratnei, lai apjaustu, ko tas nozīmē.

Jāteic, ka ir vēl viens vērs, ņemams foreizējā stāvokļa vērtējums, kura ieskatos noteikti der ieklausīties. Tas ir netaisnība, savā laikā Latvijā un latviešu leģionā pazīstamais Arturs Silgailis. Viņš pēc kara dzīvoja Kanādā un piedalījās tur rīkotajos semināros un citos pasākumos, kuros izvērtēja Latvijai liktenīgos otrā pasaules kara viesuļus - visu, kas saistīts ar 1940.gada vasaru. Tolaik viņš, pulkvežleitnants, dienēja augstos amatos Latvijas armijā un līdz ar to jādodomā, zināja, kādas bija tās karavīru foreizējās iespējas. Kanādas saietos, kur arī nereti izskanēja kritika par nepretošanos, atsaucoties, pirmām kārtām, uz Somijas piemēru. Arturs Silgailis cieši ieteica paturēt prātā Latvijas un Somijas specifiskos apstākļus. Somijā karadarbība norisa galvenokārt dabiskiem šķēršļiem bagātā apvidū, balstoties uz iepriekš izplānotu un izbūvētu nocietinājumu sistēmu. Toties Latvijai ar tās līdznumiem un pavisam nedaudziem, dabas radītiem kavējiem, padomju tanku armādas - pēc virspulkveža Silgaila vērtējuma - būtu izbraukušas cauri kā gludam tankodromam. Vēl jo vairāk tāpēc, ka Latvijas armijai tikpat kā nebija prettanku cīņas līdzekļu.

Nu jā, te varētu iebilst - upuru būtu bijis daudz, bet vai bez pretošanās to nu ir mazāk? Otrā pasaules kara kauju laukos abās pusēs kopā palika ap 130 tūkstoši latviešu karavīru. Un kur tad vēl izsūtījumi! Dažāda veida nometnes! Turklāt pretojoties mēs būtu pasaulei skatāmi un dzirdami apliecinājuši gribu un apņēmību savu neatkarību nosargāt.

Tas tiesa. Tomēr apstākļos, kad no militāra viedokļa aizstāvēšanās ir pilnīgi bezcerīga, tā jau pašā sākumā jāvērtē par pašnāvību. Šādos apstākļos nevilus rodas jautājums: kas nāktu pēc tam?

Tāpēc diez vai mērķtiecīgi spriest, „kas būtu, ja būtu...” Vai nav tomēr labāk koncentrēties izpratnei, kas un kā tai vasarā īsti bijis? Bet bijis ir no Latvijas vēstures neizdeldējamais 1940.gada 17.jūnijs - drāmas pirmais cēliens, kad Padomju Savienības vadība raidīja savu armiju pāri robežai, lai tā tur sagrautu kaimiņvalsti - Latviju - un atņemtu tai neatkarību. To, visdārgāko mūsu tautai, kas tagad jāatjauno. Tas ir reāls vēstures uzdevums, kura obligātai risināšanai galīgi neko nedod gudrošana par to, kas būtu bijis toreiz...

Tātad - jādara!

Imants Dekšenieks
LETA

LATVIJAI VAJADŽĪGI MĀCĪTI CILVĒKI

Eksāmenu sesija aizvadīta Preiļu rajona vakarskolas absolventiem, atnesdama gan prieku, gan vilšanās brīžus. Šogad vidusskolu pabeidza 29 strādājošie jaunieši. Bez obligātajiem diviem eksāmeniem kā izvēles eksāmenus viņi kārtoja latviešu un krievu literatūru, ģeogrāfiju, vēsturi, bioloģiju, angļu valodu. Grūtības daļai skolēnu sagādāja eksāmens algebrā un analīzes elementos, kā arī domu izklāsts šacerējuma.

Tikai uz labi un teicami eksāmenus nokārtoja Ludmila Jegorova, Andrejs Kāršenieks, Līga Sondore, Inā Vasilenoka.

Kā centīgākos skolēnus var atzīmēt Līgu Sauku, Anitu Daukšti, Anitu Klindzāni, Guntaru Kokinu, Viju Krivāni, Oļegu Luhmenski, Vitāliju Senkovu, kā arī pasākumu organizētāju un atbalstītāju Daigu Stuburi.

Lai darbu saistītu ar mācībām un personīgo dzīvi, vajadzīgs liels iekšējs spēks un sīksta izturība, tāpēc daļa skolēnu līdz gala eksāmenu kārtošanai netika.

Mūžā daudz kas var mainīties, personīgajā dzīvē daudz ko var iegūt, daudz ko var zaudēt, bet nevar zaudēt zināšanas, ko esat iemācījušies, tāpēc mācieties visu mūžu. Lai jums pietiek spēka iecerēto padarīt līdz galam, lai saulains un balts jūsu dzīves ceļš.

Preiļu rajona vakarskolas kolektīvs ir pateicīgs darba kolektīviem, kas atbalstījuši strādājošo mācības, neatteikuši palīdzību mācību apstākļu uzlabošanai. Te gribas minēt Līvānu stikla fabriku, Līvānu eksperimentālo māju būves kombinātu, Līvānu PMK.

Cienījamie rajona darba kolektīvi! Tuvojas jauns mācību gads. Latvijai vajadzīgi mācīti cilvēki, atbalstiet jauniešu izglītošanu.

V.Lubāne,
Preiļu rajona vakarskolas direktore

Attēlos: teicami eksāmenus nokārtoja Inā Vasilenoka; svinīgā brīdī atestātu saņemšanas laikā.

J.Silicka foto

SALIDOJUMS LIEPĀJĀ

Liepājā jūnija vidū notika Rožukroņa pulciņu kārtējais salidojums. Turp devāmies arī mēs - 37 Rožukroņa pulciņa dalībnieki no Preiļiem. Pirms izbraukšanas uz Liepāju iegājām baznīcā, kur draudzes dekāns A. Budže mūs nosvētīja un izvadīja ceļā.

Pilsētā pie jūras vispirms apskatījām Svētā Jāzepa katedrāli, tad pabijām jūrmalā, jo daudzi no mums jūru vēl nebija redzējuši. Nākamajā dienā jau agri no rīta gājām uz dievnamu, lai piedalītos dievkalpojumā. Dievmātes kapličā nodziedājām „Sveika, jūras zvaigzne!” un „Piedod, Dievmāte, piedod”. Muzikālo pavadījumu atskaņoja R. Koķis.

Pēc dievkalpojuma devāmies ekskursijā pa pilsētu. Apbrīnojām pareizticīgo Svētās Trīsvienības katedrāli, kas joprojām vēl nav atdota draudzei. Arhitektoniski grandiozā celtnē pārvērsta par klubu ar izdauzītiem logiem, ar sadurtu Dieva gleznu. Apkārtnē ļoti piesārņota. Šādus posta darbus var izdarīt tikai cilvēks, kam sirdī nav Dieva.

Rožukroņa pulciņu dalībnieki pulcējās baznīcas dārzā, kur pārrunājām dažādas problēmas. Atkal nodziedājām „Sveika, jūras zvaigzne!” un iegājām dievnamā. Tur mūs uzrunāja Liepājas dekāns. Pirms dievkalpojuma priesteris vadībā noskaitījām Rožukroņa pirmo daļu. Priesteris izskaidroja kā jādzīvo, lai visa dzīve un darbi būtu labi un veltīti Dieva godam un tuvākā mīlestībai. Pēc dievkalpojuma viņš mums deva savu svētību un vissvētāko Sakramentu. Pēc tam mūs pavadīja uz Dievmātes kapliču, kur saņēmām nelielas brošūriņas ar dziesmu vārdiem un svētbildes.

Lūgšanas vadīja garīgā semināra audzēknis. Viņš aicināja iedomāties vienu no trim Rožukroņa daļām un mājās to skaitīt katru dienu. Varēja izteikt savu

lūgumu Dievmātei, lai viņa aizlūdz par mums. Lūgumi bija ļoti dažādi. Arī mēs izteicām vairākus lūgumus. Piemēram, par Preiļu un Liepājas dekāniem, lai Dievs dotu viņiem savu žēlastību un labu veselību.

Tā Liepājā tika nodibināts „Dzīvā Rožukroņa” pulciņš visas mūsu valsts mērogā.

Pēc tam mācījāmies jaunas dziesmas, skatījāmies diapozitīvus par pāvesta Jāņa Pāvila II dzīvi un ceļojumiem. Pulciņa dalībnieki saņēma aicinājumu piedalīties svētceļojumā no Liepājas uz Aglonu, kas sāksies 27. jūlijā.

Brauciens uz Liepāju mums ļoti patika. Par to esam pateicīgi Preiļu dekānam, kurš mūs atbalstīja gan morāli, gan materiāli.

**Ineta Desaine,
pulciņa dalībniece**

Attēlos: preiļieši pirms došanās uz Liepāju; Rožukroņa dalībniekus ceļā pavadā dekāns A. Budže.

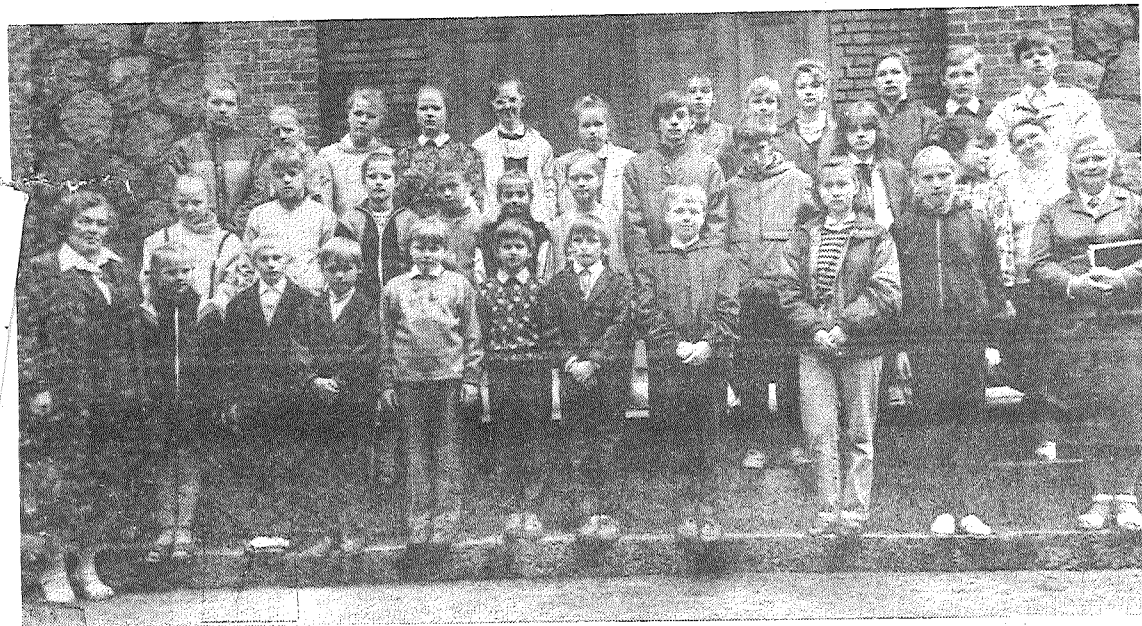
Pelēks akmens birztalā

Gulbenes rajona Lejasciema pagasta „Ratniekos” atklāts piemiņas akmens. Tajā iekalts uzraksts: „Šajās mājās dzimis izcilais mikrobiologs, veterinārārstis Otto Kalniņš. Dzimis 1856. gadā, miris 1891. gadā”.

Ko mēs zinām par mežsarga dēlu O. Kalniņu? Mācījies Palsmanes pagasta skolā un Valkas apriņķa skolā, no 1873. g. līdz 1877. g. studējis Tērbatas Veterinārajā institūtā. Pēc tā pabeigšanas aizgājis dienēt armijā. Piedalījies turku karā. Karam beidzoties, O. Kalniņš pārgājis Bulgārijas valsts dienestā. Kādas gadus vēlāk devies uz Tērbatas bakterioloģisko staciju papildināt zināšanas. Sava drauga Kristapa Helmaņa, arī mikrobiologa, ietekmēt, pētījis jaunos ienāšus. Pašreizējā strādādams, eksperimentu laikā inficējies ar jaunajiem ienāšiem un miris, apglabāts Tērbatā.

Piemiņas zīmi atklājot, svinību dalībnieku kopīgi skandētā dziesma „Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme!” aicināja pārdomāt mūsu tautas likteni un tās tieksmi pēc izglītības. Arī no šim mežsarga mājām pagājušajā gadā, cēlu mērķu mudināts, devās zinību kalnā un vēlāk kļuva par ievērojamu zinātnieku mūsu tautietis, kam vairāk par visu rūpēja mūsu zemes nākotne.

**Ilona Vītola,
LETA korespondente**

Romas pāvests - AGLONĀ!

Romas pāvests Jānis Pāvils II saviem kalpotājiem devis rīkojumu, lai tie sāk kravāt čemodānus ceļojumam uz Latviju.

Var teikt, ka trāpīts desmitniekā, jo Romas pāvests Jānis Pāvils II apņēmis, viesojoties Austrumeiropā, nākamgad apciemot arī Aglonas baziliku, tās dekānu Pēteri Onckuli, Rīgas arhidiačēzes arhibīskapu un metropolītu Jāni Pujātu un Latvijas katoļus. Iespējams, ka tas notiks nākamgad 15. augustā - Dievmātes debesīs uzņemšanas svētkos -, bet varbūt arī citā dienā.

Bet ne jau tāpēc vien republikas parlaments šogad piešķirs Aglonas baznīcas un tās apkārtnes sakārtošanai miljonu rubļu. Vienreiz beidzot taču jāsakopj šī unikālā zīlika kā pieklājās.

iz tikšanās ar Aglonu un Romas pāvestu Jāni Pāvilu II nākamgad.

**G. Bundzenieks
(Latvijas Jaunatne”)**

Iestājeksāmeni vidusskolās

No 7. līdz 15. jūnijam rajona vidusskolās notika iestājeksāmeni. Rakstiskie tos vajadzēja kārtot matemātikā un dzimtajā valodā. Reflektantu zināšanas tika vērtētas pēc 10 ballu sistēmas. Maksimāli iespējams punktu skaits, ko varēja iegūt, - 40 (20 punkti matemātikā, 10 - sacerējuma valodā un 10 literatūrā). Katra reflektanta rezultāts ballēs tika ierakstīts viņa pārbaudījumu lapā.

Jautājumu par reflektanta uzņemšanu pēc iegūto punktu skaita izlemj katras skolas pedagogu padome. Ja audzēknis nav izturējis konkursu, viņam izsniedz eksāmenu lapu, lai viņš varētu kandidēt iestājam citās mācību iestādēs papildus uzņemšanā. Nepieciešamības gadījumā mācību iestāde izsludina papildus

uzņemšanu. Audzēkņu ieskaifšana notiek, pamatojoties uz pārbaudījumu lapās ierakstītajiem rezultātiem, kā arī uz atkārtotu vai pirmreizēju pārbaudījumu. Pārbaudes materiālus sagatavo skolas komisija.

Nepieciešamais punktu skaits, lai iestātos rajona vidusskolās:

LĪVĀNU 1. VIDUSSKOLĀ - 21 punkts, augusta sākumā būs papildus uzņemšana;

LĪVĀNU 2. VIDUSSKOLĀ - 24 punkti (10 matemātikā, 7 valodā, 7 literatūrā, papildus pārbaudījumā (latviešu valodā) nepieciešami 7 punkti no 10);

PREIĻU 1. VIDUSSKOLĀ - 22 punkti (10 matemātikā, 6 valodā, 6 literatūrā), augusta beigās būs papildus uzņemšana;

PREIĻU 2. VIDUSSKOLĀ - 22 punkti (10 matemātikā, 6 valodā, 6 literatūrā), augusta beigās papildus uzņemšana;
VĀRKAVAS VIDUSSKOLĀ -

19 punkti, augusta otrajā pusē būs papildus uzņemšana;

AGLONAS INTERNĀTSKOLĀ - 18 punkti, papildus uzņemšanā pārbaudījums svešvalodā;

AGLONAS VIDUSSKOLĀ - 25 punkti, papildus uzņemšana augusta otrajā pusē;

RIEBIŅU VIDUSSKOLĀ - 16 punkti, papildus uzņemšana augusta otrajā pusē;

RUDZĀTU VIDUSSKOLĀ - 20 punkti.

Zemāko pieļaujamo ballu skaitu, ar kuru reflektanti uzņemami, nosaka pati skola. Cik smalki un saudzīgi eksāmenu komisija vērtē katru eksaminējamā darbu, - tā arī ir mācību iestādes iekšējā lieta. Ja audzēknim izdota eksaminācijas lapa pārejai uz citu skolu, tad vērtējumā jāievēro vienotas prasības.

**A. Zagorskis,
rajona TIN mācību un audzināšanas darba metodiskā centra vadītājs**

ZINĀTNES

DIENAS

ZEMKOPIBĀ

■ Šī vasara ir bagāta ar daudziem svarīgiem notikumiem. Jūlija sākumā Vecaucē notiks Vispasaules latviešu agronomu biedrības kongress, vēlāk Vispasaules latviešu zinātnieku kongress. Ar šiem pasākumiem saistās arī zinātnes propagandas dienas zemkopībā, kuras rīko Latvijas Zemkopības zinātniskās pētniecības institūts Aizkraukles rajona Skrīveru ciemā, selekcijas stacijās un izmēģinājumu saimniecībās no 1. līdz 6. un no 22. līdz 27. jūlijam. Zinātnes dienās aicināti piedalīties visi, kas interesējas par zemkopību un dažādu kultūru audzēšanas agrotehniku.

Skrīveros, Zemkopības institūtā varēs iepazīties ar augns strādāšanas, augu seku izveidošanas un augu aizsardzības jautājumiem. Īpaša uzmanība tiks pievērsta graudaugu, daudzgadīgo zāļu, firumu lopbarības kultūru audzēšanai, augstvērtīgu zāļu zelmeņu izveidošanai pļavās un ganībās. Te būs iespējams iepazīties ar labību, daudzgadīgo zāļu, rapša un citu kultūru šķirniem un uzzināt sēklas materiāla iegādes iespējas.

Ar jaunākajām zinātnes atziņām atsevišķu kultūru audzēšanā varēs iepazīties institūta selekcijas stacijās un saimniecībās: Priekules par kartupeļiem, graudaugiem, pākšaugiem un āboliņu, Mežotnē par cukurbietēm un graudaugiem, Viļānos par līnēm, graudaugiem un kartupeļiem, Stendē par labībām, kartupeļiem un āboliņu, Lejaskurzemē par lopbarības bietēm un lupīnu. Dārzena audzētājus gaidīs padomju saimniecībā „Rīga” un Ogres selekcijas un izmēģinājumu stacijā. Daudz interesanta iegūs auglīkopji, apmeklējot Pūres, Ogres, Dobeles saimniecības un „ledzēnu” Madonas rajonā.

Zinātnes dienu laikā agronomus, zemniekus un citus interesentus iepazīstinās ar zinātniskās pētniecības rezultātiem, problēmām un izmēģinājumiem. Jāatzīmē, ka izmēģinājumu vizuālā apskate dod daudz vairāk, nekā noklausīta lekcijai vai grāmatās izlasīta gudrība. Šajās dienās apmeklētāji saņems konsultācijas un ieteikumus par zemkopības un agrotehnikas jautājumiem, kā arī varēs piedalīties diskusijās.

■ Tuvākas ziņas par zinātnes dienām jūs varat saņemt Zemkopības institūta Zinātniskās informācijas nodaļā, piezvanot pa telefoniem: Aizkraukle 97665, 97519, 97543.

Individuāli zinātnes dienas var apmeklēt jebkurā laikā, bet ekskursijas vēlams savlaicīgi pieņemt.

Pateicamies par atsaucību un gaidām ciemos!

**M. Belickis,
Latvijas Zemkopības zinātniskās pētniecības institūta direktors**

LSDSP politiskais paziņojums

12.jūnijā Stambulā Latvijas Sociāldemokrātiskajai strādnieku partijai Sociālistiskās Internacionāles Padomes sēdē vienprātīgi tika atjaunots iepriekšējais pirmsokupācijas pilntiesīga biedra statuss. Sociālinternacionāle ir ne tikai starptautisks, bet arī starpvalstu forums, kur katra partija pārstāv savu valsti. LSDSP ir vienīgā Latvijas Republikas partija, kura, spītējot okupācijai, Latvijā un trimdā nepārtrauca politisko darbību. Pateicoties LSDSP Ārzemju komitejai un Bruno Kalniņam, tika saglabāta vēl 1904.gadā dibinātās Latvijas Republikas LSDSP tiesiskā pēctecība.

Kopš LSDSP legālās darbības atjaunošanas Latvijā ir aizritējis smags partijas politiskās un idejiskās pašnoteikšanās posms, ir pārvarēta sociāldemokrātu sašķelšanās - tas viss sekmēja starptautisku atzīšanu Latvijas Sociāldemokrātiskajai strādnieku partijai.

Kā Latvijā, tā ārzemēs LSDSP konsekvēnti iestājas par humāni un demokrātiski nodrošinātu 18.novembra Latvijas Republikas tiesisko pēctecību, lai veidotu eiropiešu demokrātiju. LSDSP kategoriski nostājas pret LDDP centieniem veidot „Otro Latvijas Republiku” un „Nelatvisku Latviju”. Pats par sevi lozung „Latvisku Latviju” nav ne labs, ne slikts. Galvenais - kādas vērtības iekļaujam šajā lozungā. „Latviska Latvija” vispirms ir latviskas kultūras Latvija.

LSDSP pilntiesīga statusa atjaunošana Sociālinternacionālē ir izbeigusi politisko sāncensību ar LDDP vadības - nacionālomenklaturas centieniem iekļūt šajā starptautiskajā forumā, lai veicinātu Otrās Latvijas Republikas atzīšanu. Tas ir nopietns solis ceļā uz starptautiski atzītas Pirmās Latvijas Republikas atjaunošanu! Par brīvu un humānu demokrātiju!

LSDSP CK Politiskā komisija

RAIŅA GARAIS CEĻŠ UZ LĀTVIJAS VALSTI

PĒTERIS ZEILE, filozofijas zinātnu doktors

3.turpinājums

Šajā jautājumā Rainis puda savu neatkarību un konsekvēntu viedokli. Viņš rakstīja: „Es esmu neatkarīgs: manu stāvokli jūs zināt no maniem rakstiem, bet neatatīstos kopā; arī nacionālais elements tur iedē iekšā, jo nevar censties izkopt Valodu un reizē gribēt, lai valodas nesēja nācija tuvākā nākotnē iznīktu; ieskaitīt nāciju par dzīvu spēku, pēc manām domām, nerunā pret kolektīvisma ideju. Šīs abas idejas dēļ kā līdzekļi viena otrai. Atfistīt tautas masu uz apziņu un pašdarbību, vērst tautu par nāciju, tad atfistīt nāciju par cilvēci, tas ir augstākais darbs kādu es zinu nevien teorijā, bet praktiķā, līdz šim viss mans darbs tur ir aizgājis.”

Pirmā pasaules kara priekšvakarā jau bija izveidojusies latviešu kultūra visā savu suverēno formu un izpausmju dažādībā. Šajā laikā jau var runāt par latviešu kultūras tipa raksturīgāko iezīmi veidošanos, kas gan savu patieso noteiktību un integrāciju ieguva tikai Latvijas Republikas laikā. Šīs latviešu kultūras tipa izpausmes vizuāli formēja māksla, īpaši literatūra, mūzika, glezniecība un teātris. Rainis darbi veidoja šīs kultūras būtisku kodolu un līdz ar citiem sekmēja tā procesa tālākvirzību, ko var saukt par tautas vērsanu apzinīgā, mērķtiecīgā darbībā.

Vēstulē Alfrēdam Kalniņam un citiem kultūras darbiniekiem Rainis puda vienotu domu - šīs jaunās kvalitātes daudzveidīgajā latviešu mākslā rada drosmīgi un ticīgi latviešu nācijas nākotnei un ir spēcīgs arguments tās valstiskai pastāvēšanai citu kultūrtautu saimē.

Rainis pasvītēja, ka nākamajā Latvijas valstī jāatrod vieta visu novadu kultūras bagātībām un īpatnībām.

Šveicē rakstītais dzejolis „Munu jaunu dīnu zeme”, vairākas atzīmes dienasgrāmatā, vēstulēs izteiktās domas 2) liecina, ka Rainis allaž prātā paņir sirdī mīlto Latgali. Viņš uzsvē, ka Latvijas valsts varēs pastāvēt tikai tad, ja tās plašākais un iedzīvotājiem bagātākais novads Latgale savienosies ar pārējiem novadiem un Latgali arī kultūrā pārvarēs savu vēstures nedienas nosacīto atpalicību, ies Vidzemes un Kurzemes brāļiem līdzī. Rainis bija vienprātīgs ar Latvijas vienotības dedzīgo aizstāvi Franci Trasunu, ka „dialekts un ticības atšķirības nevar mums būt par šķērslī pie tautas vienības un kopīgā tautiskā darba.” 3) Rainis solidarizējās arī ar M. Skujenieku, kura grāmatā „Nacionālais jautājums” samērā daudz vietas veltīja Latgalei, uzsvērdams: „kā runā par Latviju, nekad nedrīkst aizmirst tās satāvdaļu Latgali ar visu tās īpašo vēsturisko kultūras savdabību.”

Latgales pārstāvji 1917.gada 26.aprīlī (pēc vecā stila) pulcējušies Rēzeknes kongresā pieņēma vēsturisku lēmumu, kas sintezējās saukti: „Lai dzīvo brīvā Latgale brīvā un neatkarīgā Latvijā”. Par apvienošanos un neatkarību balsoja tādi redzami Latgales kultūras darbinieki kā F. Trasuns, K. Skrinda, J. Rancāns, V. Seile, M. Rubulis, J. Pabērzs, J. Grišāns, A. Lavrinoviča u.c. Tikai neliela grupa, F. Kempa iespaidota, iestājās par Latgales savrupību.

Raiņa uzskatus Latvijas valstiskuma jautājumā ļoti krasi iespaidoja pirmā pasaules kara notikumi dzimtenē - Kurzemes okupācija 1915.g., un jau visas Latvijas pakļaušana vācu armijas jūgam, apmēram viena miliona agrāko Latvijas iedzīvotāju došanās bēgļu gaitās, vācu kolonistu iepludināšana Kurzemē. 4)

Rainis apsvēca latviešu nacionālo karaspēka vienību dibināšanu, lai dotu pretsparu mūsēnjam ienaidniekam. Viņš atzīmēja, ka tauta, kurai ir savs nacionālais karaspēks, ir jau pusceļā uz savu patstāvību. Vēstulē Odesas latviešiem (1916.g. 30.maijā) Rainis rakstīja: „Es apsvēcu latviešu bataljonus, kā brīvās Latvijas sagatavotājus, kā mūsu tautas gara patstāvības modinātājus, kā mūsu slavas paudējus. Aiz bataljoniem lai mīt jauna latviešu kultūra visā spēkā un spožumā.” 5)

Kerenska pagaidu valdības nevēlēšanās risināt mazo nāciju autonomijas jautājumus, Latgales ļaužu gribas noraidīšana pievienoties pārējai Latvijai, bet saglabāt „vienotu nedalīmu Krieviju”, traģiskā situācija, kādā Latvija nonāca Ļeņina inspirētā Brestļitovskas līguma parakstīšanas rezultātā (1918.03.03.), dzīji, traģiski satricēja Raini. Šī līguma rezultātā Kurzeme bija uzskatāma par Vācijas provinci, Vidzemē tika paredzēta nobalsošana pēc vācu okupantu receptes. Būtbūt tā bija pirmā Latvijas (un citu teritoriju) sadalīšana starp padomju Krieviju un Vāciju (otrā, kā zināms, notika 1939.gadā). Šie notikumi noteica Raiņa „sērīgu dziesmas” „Daugava” tapšanu un līdz galam nostiprināja pārliecību, ka tikai neatkarīga (kā no rietumiem, tā austrumiem) Latvija var pasargāt latviešu tautu no iznīcības un nodrošināt, lai cilvēcīgu un kulturālu atfistību nākotnē. Rainis nevarēja neiespaidot arī tas, ka aizvien jauni un jauni latviešu inteliģences slāņi pēc Februāra revolūcijas nebija apmierināti ar autonomijas statusu, bet iestājās par pilnīgu neatkarību ārpus Krievijas. „Federācija ar Krieviju nav mūsu ideāls, bet tikai kompromiss. Mūsu ideāls ir suverēna Latvija” 6)

Kārlis Skalbe jau pirms Raiņa „Daugavas” parādīšanās (1917.gada jūnijā) ciešā pārliecībā puda valstiski konceptuālu domu: „Lai skaldā latviešus kā grib, mēs gribam redzēt viņus kā vienotu tautu. Tauta ir valsts. 7) Līdzīgs motīvs vijas cauri Raiņa „Daugavai” ar akcentu - „Zeme tā ir valsts. (...) Paša valstī kungs.” 8)

Latvijas neatkarības ideju puda arī Jānis Liepiņš (grāmatā „Latvijas mīkrtē-” 1917.), Jānis Siliņš, Miķelis Valters, ar dažām iebildēm - L. Laicēns u.c.

Ja grāmatās, rezolūcijās, paziņojumos Rainis ir konkrētā laika situācijas un savas partijas programmas, uzskatu, līdzilvēku vairāk vai mazāk ierobežots, tad daļradē viņš lauž visas šīs sašaurinātās robežas un šķērslus, atklājas kā ģeniāls mākslinieks, pilnīgi suverēna personība, savas tautas likteņgaitu viedējs, tās visbūtiskāko eksistenciālo problēmu risinātājs.

Rainis Šveices periodā (1906. - 1920.) uzrakstīja lielāko daļu no saviem izcilākajiem darbiem. Šeit tapa „Klusā grāmata”, „Tie, kas neaizmirst”, „Pūt, vējiņi”, „Zelta zirgs”, „Indulis un Ārija”, „Jāzeps un viņa brāļi”, „Spēleju, dancoju”, „Krauklītis”. Tiem kopumā pašiem par sevi bija liela lomā latviešu nacionālās un kulturālās pašapziņas celšanā, brīvības ideju apliecināšanā.

Turpmāk vēl

- 1) Rainis. KR., 21., 175.lpp.
- 2) sk. piem. 1914.g. 25.05., dienasgrāmata, 1913.12., vēstuli, u.c.
- 3) „Lūduma” pielikums, 1916., 201.Nr.
- 4) sk. Skujenieks. Latvieši svešumā un citas tautas Latvijā. R., 1930., 121.lpp.
- 5) KR., 23., 121.lpp.
- 6) Blanks E. Dzimtenes Atbalss. 1917.g. 8.jūlijā.
- 7) Skalbe K. Mazās piezīmes. Raksti. 4. Daugava. Stokholma, 1953., 9.lpp.
- 8) KR., 12., 223.lpp.

Neizdevies eksperiments

Savdabīgu eksperimentu mēģināja veikt Dņepropetrovskas radio aparatūras būves tehnikuma pasniedzējs Genādijs Novikovs. Viņš nolēma mēnesi dzīvot par PSRS oficiāli pieņemto iztikas minimumu - 93 rubļi plus 60 rubļu kompensācijas.

Šajā laikā viņš iztērēja: apmēram 12 rubļus dzīvokļa īres apmaksai, apmēram 7 rubļus - braukšanas biletei, iecienītās rokgrupas ieraksts paša kasetē paņēma 8 rubļus. Vēl 5 rubļus viņš atdeva par ziediem, lai dotos uz dzimšanas dienu. Tie arī bija visi „lielākie” pirkumi. Pārējo naudu Genādijs izlietoja pārtikas produktu iegādei, kuru sortiments bija nabadzīgs un vienkāršs. Pēdējā pusotra nedēļa bija visai sasprindzināta: lekcijas, konsultācijas, diplomdarbu projekti. Darbā vajadzēja sēdēt līdz vēlam vakaram. Un tas bija ļoti varēja nedomāt par ēšanu...

Eksperiments neizdevās - piecas dienas pirms mēneša beigām Genādijs iztērēja pēdējo rubli. Pēc eksperimenta nosvērē, viņš konstatēja, ka zaudējis gandrīz četrus kilogramus no sava svara...

TASS

Sī tauta

Līvānu stikla fabrika savu galveno produkciju - šķirnes traukus - arvien vairāk sūta eksportam. Pabeigta svečturu „Ģeizers” piegāde Zviedrijai. Šī valsts saņem arī ziedu vāzes „Kvarta”, „Flora” un „Atspulgs”, stikla trauku komplektu „Pīlādzis” un citus izstrādājumus. Ievadītas sarunas par ražojumu piegādi pārējām Skandināvijas valstīm. Līvānos ražotos stikla traukus, kuriem ir augsta kvalitāte un ļoti moderns izskats, vēlas pirkt arī Vācija, Polija, Lībāna, Izraēla.

■ **Attēlā:** Līvānu stikla fabrikas šķirnes trauku ceha tehniskās kontroles nodaļas darbiniece Alla Fjodorova pārbauda produkciju pirms nosūtīšanas eksportam.

J.Gurgona teksts, J.Silicka foto

Krīze padziļinās

Kā izriet no LR Valsts statistikas komitejas pārskata, demogrāfiskā situācija 1990.gadā Latvijā pasliktinājusies un vērtējama kā nelabvēlīga. 1986.gadā dabiskais pieaugums bijis 11 tūkstoši iedzīvotāju, bet pērn tikai nedaudz lielāks par 3 tūkstošiem. 1990.gadā Latvijā piedzimuši 37 813 bērni, bet miruši 34 813 cilvēki, tas ir par 2228 vairāk nekā 1989.gadā. Pērn reģistrētas 23 619 laulības, 10 783 šķirtas. Šķirtu laulību ziņā Latvija joprojām ieņem vienu no pirmajām vietām pasaulē. Raksturīgi, ka pēdējos divos gados pieaugusi (no 37 līdz 40 procentiem) jaukto laulību šķiršana.

Iedzīvotāju skaits Latvijā 1991.gada sākumā bija 2680,5 tūkstoši cilvēku.

Top jauns medību likums

□ Latvijas valdība akceptējusi jaunu medību likumprojektu, kurā paredzēts ievērojami izmainīt līdzšinējo kārtību. Principiālākā atšķirība ir tā, ka medību pirmtiesības piešķirtas zemes lietotājiem, nevis kādam mednieku un maksājnieku biedrības kolektīvam, kā bija līdz šim.

Tācu iepriekšējie medību saimniecību īpašnieki netiks „padzīti”: valdība rekomendējusi vietējām pašvaldībām atļaut kolektīviem izmantot līdzšinējās platības līdz 1997.gadam. Arī vēlāk mednieki varēs iznomāt attiecīgās teritorijas no to īpašniekiem vai kolektīviem, kas medību saimniecību lietojuši līdz šim, slēdzot līgumus. Bet lai vienotos par šādu darījumu, turpmāk būs nepieciešama vietējās pašvaldības atļauja. Tātad - beidzot ņemtas vērā arī pašmāju mednieku vajadzības.

Likumprojekts paredz, ka arī ieroču un mednieku apliecību izsniegšanu turpmāk kontrolēs valsts. Šaujamo ierociņu iegādes kārtību noteiks Iekšlietu ministrija, bet aplie-

cību Meža ministrijā saņems tas, kurš virsmežniecībā būs nokārtojies eksāmenu. Medīt atļauts gan vienatnē, gan brīvprātīgi apvienojoties dažādās struktūrās. Citiem vārdiem sakot, medniekam vairs nevajadzēs obligāti stāties mednieku un maksājnieku biedrībā. Pamatoties uz nule apspriesto likumprojektu, kas vēl jāpieņem Republikas Augstākajā Padomē, Meža ministrija sagatavos jaunus medību noteikumus, kā arī normatīvus par mednieku mācībām un dokumentu iegūšanas kārtību, kam jānodrošina pienācīga Latvijas medību saimniecības dzīve, tās darbība.

Jaunais Meža ministrijas izstrādātais likumprojekts neapmierina līdzšinējā monopolista - mednieku un maksājnieku biedrības vadību. Lai gan minētais dokuments jau trīs reizes kopīgi apspriests valdības ekonomiskās reformas komisijās sēdēs un tajā iekļauti daudzi nozāres biedrību priekšlikumi, tās vadība grasās iesniegt parlamentam alternatīvu likumprojektu.

Aija Ščipinska (LETA)

Te Dubna ar Daugavu tiekas...

J.Silicka foto

Raibais kaleidoskops

RINDAS - PĒC ŪDENS

Omskā par deficītu kļuvuši arī atspirdzinošie dzērieni. Šajā sakarībā apskauzamu atjautību parādījuši vietējie tirdzniecības darbinieki. Viņi sākuši pārdoāt atdzesētu vārītu ūdeni, ņemot par glāzi divas kapeikas. Arī pēc šī dzēriena jau veidojas rindas...

SĀPĪGI, BET KO DARĪSI

Ne tikai morāli, bet arī sāpīgi bija šķirties no pagātnes ideāliem kādam Čeljabinskas kosmētiskā centra pacientam. Samaksājis ievērojamu naudas summu, viņš izšķīrās par neparastu operāciju - likvidēt uz krūtīm Leņina un Staļina portretu tetovējumu. Tas kļuva iespējams, kad centrs iegādājās Rietumācijā ražotu unikālu aparāturu.

LEŅINA VIETĀ - BANDERA

Ternopole pēc Ļvovas un Ivano-frankovskas ir trešais apgabala centrs, kur parādījusies Stepana Banderas vārdā nosauktā iela. Agrāk tā bija Vladimira Leņina iela.

„Moskovskije novosti”

KUR PALIKA ŽĒLSIRDĪBAS DĀVANAS?

Tā redakcijai jautā lasītāji

■ **Mazpilsētā dažādas valodas un nevalodas izplatās ātri. Tā arī šoreiz - lasītāji satraukti zvanīja redakcijai un stāstīja, ka rajonā pienākušas žēlsirdības dāvanas daudz bērnu ģimenēm un maznodrošinātajiem cilvēkiem, bet tās izpērkot medicīnas darbinieki.**

Teikšu atklāti - neticēju, ka žēlsirdības sūtījumu kāds ir pārvērst naudā, vēl vairāk - tirgot. Lai noskaidrotu lietas būtību un izgaistinātu lasītāju šaubas, devos uz minēto tirdzniecības vietu - polikliniku. Un ko es ieraudzīju? Ārstnieciskās fizikultūras kabinets uz brīdi bija kļuvis par tirgotavu.

Mani interesēja tirdzniecības likumīgā puse, tāpēc lūdzu komisijas priekšsēdētāju J.Brīģi parādīt rīkojumu, kurš atļauj žēlsirdības sūtījumu nocenot un pārdoāt. Un - kam ir juridiskas un morālas tiesības šīs preces iegādāties? Dokuments, pamatojoties uz kuru sarīkots šis tirdziņš, patiešām ir. Republikas Ministru padome ar 1990.gada 7.septembra lēmumu noteikusi, ka pieciešamības gadījumā, ņemot vērā objektīvos apstākļus, žēlsirdības sūtījumus var saņemt gan par velti, gan arī realizēt par maksu (ar speciāli izveidotu tirdzniecības punktu starpniecību), iegūtos līdzekļus izmantojot sociālajām un citām vajadzībām.

Man parādīja arī rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētāja I.Sņikera rakstfītu rīkojumu Nr.158, kas noteicis, lai precīzi uzskaitītu no kurienes Sarkanā Krusta saņemto sūtījumu un to pārdoātu. Rīkojumā noteiktas tiesības iegādāties preces triju un četru bērnu ģimenēm - pēc sociālās izvērtēšanas nodaļas iesniegšanas rakstiem, Aglonas, Ķemģu un Svētā Jāņa vānu sanitārem un citiem māsām - pēc izvērtēšanas komisijas Jau...

arodbiedrības apstiprināta saraksta. Rīkojumā ir arī šāds punkts: „Uzdot rajona patērētāju biedrību savienībai preču realizāciju veikt caur komisijas veikalu”.

Vēl uzzināju, ka komisija nolēmusi preces pārdoāt uz vietas, jo mediķi pārāk neuzticoties rajona tirdzniecības vadībai un komisijas veikalam. Ņemot vērā medicīnas darbinieku nepietiekamo materiālo nodrošinātību un pieticīgās algas, preces nolēmuši iztirgot tikai savā kolektīvā, lai tā viņiem būtu maza dāvana profesijas svētkos. Izveidojuši komisiju, saņēmuši piedalīties rajona izpildkomitejas pārstāvis, un vienojušies, ka preces realizēs tieši šādā veidā, bet iegūtos līdzekļus pārskaitīs republikas Sarkanajam Krustam. Preces iedalītas arī Līvāniem un Aglonai.

Runāju ar komisijas priekšsēdētāju J.Brīģi, rajona Žēlsirdības kustības priekšsēdētāju M.Veitu, Sarkanā Krusta biedrības rajona nodaļas priekšsēdētāju A.Vasiljevu. Lūk, viņu viedokļi.

J.Brīģis: „Mēs centāmies, lai šī lieta vienreiz būtu godīga. Likums preces pārdoāt atļauj. Tas nav pirmais sūtījums mūsu rajonam. Diemžēl iepriekšējie (par velti) tika sadalīti tā, ka visi gali ūdenī. Faktiski trīs četri cilvēki tos izpakoja, un tā patiešām bija, ka slimnīcas vienā otrā nodaļā dzēra kafiju un ēda importa konfektes. Lai beidzot būtu kārtība, ar ārsti Veitu šoreiz sacelām trauksmi. Izveidojām komisiju. Tā novērtēja saņemtās preces (protams, par minimālām cenām, jo vairums preču ir jau lietotas). Visādā gadījumā saņemtās preces šoreiz tika pārdotas, bija noteikts, ko katrs drīkst iegādāties. Mūsu komisijā bija godīgi un principiāli cilvēki.

Kāpēc preces izpārdevām medicīnas darbiniekiem? Tā nobalsoja. Es uzskatu, ka labāk būtu, ja tās vispār nepārdoātu, lai kastes neizpakotu, bet tās saņemtu cilvēki, kuri tiešām izjūt materiālas grūtības. Un tad lai katrs pats izlemj, ko viņš ar dāvinājumu darīs. Ka šādos

gadījumos bez kļūdām neiztikt, - tas ir skaidrs. Arī visi nekad nebūs apmierināti. Būs cilvēki, pie tam materiāli labāk nodrošināti, kuri centīsies dabūt sev vairāk... Diemžēl bija arī viena otra izskaidrošanās, jo stingri sekojām, lai cilvēks pērk to, kas vajadzīgs paša ģimenei, nevis draugu apdāvināšanai”.

M.Veita: „Šobrīd nabagu nav. Ir dzērāju ģimenes, un sūtījumu mēs drīkstējam izpārdoāt, lai šādā veidā savāktu līdzekļus Sarkanajam Krustam, kurš maksā algu māsiņām, kas apkalpo slimniekus mājās. Es cīnījos par to, lai tiktu izveidota kārtīga inventarizācijas komisija. Mēs rajonā atvērām Žēlsirdības kontu. Vai tajā kāds ir pārskaitījis kaut rubli? Bet no preču pārdošanas ieņēmām lielu naudas summu. Ka tās nopirka medicīnas darbinieki, tad te nekāda pārkāpuma nav. Tāds rastos, ja nebūtu komisijas. Ar rajona izpildkomiteju vienojāmies, ka rīkojuma otro punktu par preču pārdošanu daudz bērnu ģimenēm šoreiz varam neņemt vērā. Protams, man nav pieņemams, ka tādā veidā „jāpelnā” alga žēlsirdības māsiņām. Bet ko citu darīt? Pielikšu visus spēkus, lai tamlīdzīgs sūtījums rajonā vairs nepienāktu, jo, uzsveru to vēlreiz, nabagu nav, bet ir cilvēki, kuri dzer un tāpēc nespēj nodrošināt savas ģimenes”.

A.Vasiljeva savukārt sacīja, ka vairums kastu pienākušas atvērtas jau no Rīgas, un viņa esot informēta, ka šādus sūtījumus drīkst nocenot un pārdoāt, protams - par minimālu maksu. Republikas Sarkanajam Krustam šogad jāpārskaitot 14 tūkstoši rubļu. Kur tos ņemt? Jā, psihiatrs esot lūdzis preces dažiem saviem slimniekiem, un viņi tās saņems par velti.

Lūk, tādu informāciju man izdevās iegūt, un to daru zināmu gan tiem lasītājiem, kuri griezās pēc izskaidrojuma redakcijā, gan pārējiem, kuri „kaut ko ir dzirdējuši” par žēlsirdības dāvanu iztirgošanu.

Aina Iljina

«Baltica - 91" programma

OTRDIENA, 9.JŪLIJS

19.00 - *leskaņu koncerti Nacionālajā teātrī, kamerģimēniskās zālē „Ave sol”, Dekoratīvi lietišķās mākslas muzejā, Rīgas Tehniskās universitātes studentu klubā, kultūras namā „Mazā ģilde”. Piedalās Latvijas, Lietuvas un Igaunijas folkloras kopas.*

20.00 - *Sadziedāšanās un sadancošanās Doma laukumā, Pils laukumā, pie Bastejkalna, pie Filharmonijas, pie Pēterbaznīcas.*

TREŠDIENA, 10.JŪLIJS

20.00 - *Festivāla atklāšana Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā.*

CETURTDIENA, 11.JŪLIJS

11.00 - *Festivāla viesu koncerti (iepriekš minētajās kultūras iestādēs).*

18.00 - *Festivāla dalībnieku gājiens: Senču iela - Brīvības iela - Vecrīga.*

20.00 - *Dižkoncerts Nacionālajā teātrī.*

20.00 - *Festivāla koncerti (iepriekš minētajās vietās, izņemot Dekoratīvi lietišķās mākslas muzeju).*

20.00 - *Sadziedāšanās (iepriekš minētajās vietās).*

21.30 - *Festivāla dalībnieku sadancošanās Daugavmalā.*

22.00 - *Mazo kopu koncerts Dekoratīvi lietišķās mākslas muzejā.*

PIEKTDIENA, 12.JŪLIJS

10.00 - *Festivāla dalībnieku izbraukšana uz Latvijas novadiem: Balvu, Preiļu, Liepājas, Tukuma, Ventspils un Cēsu rajoniem.*

12.00 - *Bērnu folkloras diena Vecrīgā. Somugru folkloras diena Turaidas muzejrezervātā.*

14.00 - *Latvijas novadu sasaukšanās Dainu kalnā.*

15.00 - *Gaujas lībiešu ekspozīcijas atklāšana Turaidas pilī.*

16.00 - *Festivāla viesu koncerts Dziesmu dārzā.*

19.00 - *Sadziedāšanās un sadancošanās Jāņkalnā.*

19.00 - *Festivāla koncerti (iepriekš minētajās vietās).*

SESTDIENA, 13.JŪLIJS

Festivāla dalībnieku koncerti Latvijas novados

12.00 - *Amatu diena Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā.*

19.00 - *Festivāla koncerti Dekoratīvi lietišķās mākslas muzejā un kultūras namā „Mazā ģilde”.*

SVĒTDIENA, 14.JŪLIJS

18.00 - *Festivāla noslēgums Mežaparka Lielajā estrādē.*

Saindējušies 6 cilvēki

Sanitāri epidemioloģiskajā stacijā Preiļos 19.jūnijā nepārtraukti zvanīja tālruni - iedzīvotāji ziņoja, ka saindējušies ar kooperatīvās kafējnīcas „Madara” saldējumu. Pienāca arī ziņa no rajona centrālās slimnīcas uzņemšanas nodaļas - medicīnisko palīdzību lūguši 6 preiļieši.

Patlaban, kamēr nebūs noskaidrots saindēšanās iemesls, saldējuma pārdošana kooperatīvajā kafējnīcā „Madara” aizlieg-

ta. Tās apmeklētājiem doer zināt, ka saldējumu, kuru pārdo kooperatīvs, izgatavo no sausā piena. Ja saindēšanās tiešām notikusi ar šo saldējumu, tad „Madaras” meistariem iecienītā garduma kvalitāti turpmāk vispirms derētu pārbaudīt pašiem uz savas, nevis uz bērnu un pieaugušo veselības.

A.Veldre

Informē „Cerība”

- Lauku sporta biedrības „Vārpa” čempionātā „Cerības” futbolisti uzvarēja Madonas un cīnījās neizšķirti ar Ludzas komandu. Livānu „Kristāls” zaudēja Daugavpils „Nīvai”.
- Republikas kausa izcīņā Preiļu futbolisti iekļuvusi ceturtdaļfinālā. Viņi uzvarēja Rīgas ĒCK, bet astotdaļfinālā divu spēļu kopvērtējumā - Jēkabpils „Falessu”.
- Republikas jaunatnes čempionātā „Cerības” futbolisti (dzim. 1978.g.) pirmo reizi aizvadīja ar mainīgām sekmēm. Neizšķirts ar Daugavpils BJSS, 4:1 pret Ilūkstei, 4:0 pret Jēkabpili, 0:2 pret Rēzekni un 0:2 pret Daugavpils „Kīmiķi”.
- Latvijas čempionātā „mazajā futbolā” Preiļu komanda iekļuvusi ceturtdaļfinālā, atstājot aiz sevis Jēkabpils, Rīgas futbola skolas un Preiļu otro komandu.
- Desmit komandas sacenšas Preiļu pilsētas čempionātā. Līderu grupā patlaban ir kopsaimniecības „Druva”, sporta kluba „Cerība” un „Latgales” komandas.
- Rajona veterānu komanda piedalījās PSRS veterānu kausa izcīņā. Sešpadsmitdaļfinālā mūsu vecmeistari spēlēja Ļeņingradā ar „Zenītu” un zaudēja 0:4. Atbildes spēle notiks 6.jūlijā Dravnieku stadionā.

Imants Babris,
sporta kluba „Cerība” priekšsēdētājs

Sacentās vieglatlētī

Desmit komandas un 124 vieglatlētī piedalījās rajona 29. sporta spēļu sacensībās vieglatlētīkā. Lai gan, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, dalībnieku skaits samazinājies, cīņu spraigums nav zudis, jo pieaugušajiem tās ir vienīgās vieglatlētīkās sacensības. Diemžēl.

Sasniegti vairāki atzīstami rezultāti. Arnolds Šmeiksts trīssoļlēkšanā aizlēca 13 metrus 87 centimetrus, bet tāllēkšanā sasniedza 6 metrus 46 centimetrus. Mūsu rajona vieglatlētīkās veterāns Andrejs Brakovskis apliecināja, ka pulveris vēl sauss, kārtējo reizi uzvarēdams augstlēkšanas sacensībās ar rezultātu 1 metrs 80 centimetri. Arī šķēpa mešanā Andrejs sasniedza atzīstamu rezultātu - 51 metrs 38 centimetri. Viņam tomēr nācās piekāpties Raiņa kolhoza pārstāvim Jāzepam Šņepslam, kurš šķēpu aizmeta 52 metrus un 22 centimetrus. Arī bronzas medaļas

ieguvājam - Riebiņu vidusskolas direktoram Romānam Petrovam bija teicams rezultāts - 51 metrs 14 centimetri. Viņš uzvarēja diska mešanā (34 metri 2 centimetri) un palika otrais lodes grūšanā. Tātad izcīnīja pilnu medaļu komplektu.

Tikpat sīva konkurence bija starp ātrākajiem rajona vīriem 100 metru skrējienā. Priekšskrējienā ātrākais (11,4 sek.) bija LEMBK pārstāvis Vjačeslavs Korotkovs. Finālskrējienā par sekundes desmitdaļu viņu apsteidza „Turības” vieglatlētis Arnolds Šmeiksts. Teicamu personisko rekordu (11,7sek.) sasniedza jaunais Raiņa kolhoza sportists Dainis Meņšikovs. Tāllēkšanā viņš pārsniedza 6

metru robežu. Savās disciplīnās konkurentiem neaizsnieidami bija Latvijas nacionālās izlases dalībnieki Ivars Zeltiņš, kurš 1500 metru distanci veica 4 minūtes 17,6 sekundās, un Vjačeslavs Grigorjevs 10 kilometru soļošanā - 49 minūtes 14 sekundēs. Cerības viesi arī „Druvas” jaunais vieglatlētis Māris Cirsenieks.

Tā, ka mums vienreiz ir spēcīgs rajona kārtības sargu priekšnieks, parādīja Ivars Grandāns, uzvarot lodes grūšanā (11 metri 40 centimetri).

Vājāki rezultāti dāmu konkurencē. Kā tas pēdējos gados pierasts, vairumu medaļu izcīnīja skolu vieglatlētētes. Starp jaunietēm jāatzīmē Daces Linīņas uzvaras 100 un 200 metru skrējienos, ar rezultātiem 13,3 un 29,9 sekundes. Viņas skolotāja Preiļu 1.vidusskolā - Aina Leikuce - bija labākā augstlēkšanā un tāllēkšanā.

Starp rajona iestāžu un uzņēmumu komandām I grupā spēcīgākā izrādījās „Turības”, II grupā - dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības, starp kolhoziem - „Druvas” komanda. Neskatoties uz dažām grūtībām, ar ko nākas saskarties „Vārpa” rajona padomei, pieaugušo vieglatlētīkās sacensības ir un būs vajadzīgas arī turpmāk. Esmu pārliecināts, ka būs arī trīsdesmitās (jubilējas) sporta spēles nākošgad. Gatavosimies tām!

Jāzeps Lazdāns,
lauku sporta biedrības
„Vārpa” vieglatlētīkās treneris

Latgales sporta svētkos

Latgales sporta svētkos piedalījās visu sešu novada rajonu, kā arī Daugavpils un Rēzeknes pilsētu komandas.

Preiļu rajons bija pārstāvēts desmit sporta veidos no divpadsmit nolikumā paredzētajiem. Lai gan kopvērtējums nebija paredzēts, gandrīz visos veidos uzvarēja Daugavpils pilsētas komandas. Diemžēl praeiļiem neizdevās izcīnīt nevienu pirmo vietu.

Futbolisti apakšgrupā pieveica Rēzeknes, Krāslavas un Ludzas komandas, bet finālspēlē ar daugavpiliešiem „vienojās” par neizšķirtu. Soda sitienu sērijās daugavpilieši bija pārāki ar rezultātu 5:3. Vēl otrās vietas izcīnīja sieviešu basketbola komanda, dambretisti, novusisti, galda tenisisti. Svaru bumbu cēlāji palika trešajā vietā. Neveiksmīgi cīnījās šahisti, volejbolisti. Vieglatlētīkā piedalījās tikai viens sportists.

Individuāli otrās vietas izcīnīja A.Orlovs svaru bumbas celšanā, S.Mosāns un Z.Spūle-Vilcāne novusā, trešās vietas - M.Kulakova dambretē, J.Šišlo galda tenisā un J.Brūvers svaru bumbas celšanā. Sacensības bija labi organizētas - ar speciāli izgatavotu atribūtiķu: nozīmītēm, diplomiem, uzlīmēm, afišām. Dalībnieki noslēgumā vienojās, ka šāds pasākums jāturpina. Organizēšanas stafete turpmāk jāpārņem Rēzeknes pilsētai.

Lai arī šīs sacensības notika svētku veidā (ar saīsinātu spēļu laiku utt.), domāju, ka piedalīšanās tajās bija katra sportista un trenera prestiža lieta. Jo te fika izcīnīts Latgales čempiona nosaukums. Turpmāk mums jāstartē ar lielāku atbildību.

A.Pošeika,
fiziskās kultūras un sporta
komitejas priekšsēdētājs

Galvenais redaktors Pēteris Pīzelis

Laikraksts iznāk kopš 1950.gada 29.marta, otrdienās. Dibinātājs un izdevējs apgāds „Aizve”, Rīgā, Brūņinieku ielā 47. Reģistrācijas apliecība Nr.0091. Redakcijas adrese: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1. Tālrunis 22305. Datortaisums. Iespējis ražošanas apvienības „LITTA” Daugavpils tipogrāfijā, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 2 nosacītās iespiedloksnes. Metiens latviešu izdevumam 8974, krievu - 3222. Pasūtījuma indekss 68169

Visavienības TV programma

Otrdiena, 2.jūlijs

1.programma

17.45-Aktuālā reportāža.18.00-Mūsu dzīve.18.30-TZD.18.45-Ekonomika un ekoloģija.19.35-Multiplikācijas filma.20.05-M.filma „Sanfrancisko ielās”.21.00-„Laiks”.21.40-M.filma „Dalasa”.2.sērija.22.30-Aktuālā intervija.22.45-„Pakāpieni”.0.00-TZD.0.20-Koncertfilma.1.05-M.filma „Sanfrancisko ielās”.

2.programma

18.00-„Lūdzu vārdul!”18.10-Odesas teātris „Maskas”.18.45-Krievijas parlamenta vēstnesis.19.00-„Laiks.Kultūra.Civilizācija”.19.40-Dok.filma.20.00-„Vēstis”.20.15-„Labu nakti,mazuļi!”20.30-Vimbldonas tenisa turnīrs.21.00-„Laiks”.21.40-PSRS AP sesijā.22.25-PSRS tautu spartakiāde.Vingrošana.23.00-„Vēstis”.23.15-„Piektais ritenis”.

Trešdiena, 3.jūlijs

1.programma

6.30-„Rīts”.9.00-M.filma „Dalasa”.3.sērija.9.50-„Pakāpieni”.11.05-Operu ārijas.11.50-Mult.filma „Kurmītis mākslinieks”.12.00-TZD.12.30-Centrālā leļļu teātra izrāde.15.00-TZD.15.15-„Aizrautīgu cilvēku pasaule”.15.30-„Pelnrušķītes ballē”.16.35-Dokumentālā filma.17.05-Multiplikācijas filma „Divi lācēni”.17.25-Filma bērniem.„Bronzas puķis”.1.sērija.18.30-TZD.18.45-Simfoniskā fantāzija „Klīnts”.19.00-„ASV TV kompānija „World Vision Enterprises” piedāvā...”Multiplikācijas filma.19.25-Mākslas filma „Ceļš uz paradīzu”.21.00-„Laiks”.21.40-Mākslas filma „Dalasa”.3.sērija.22.30-„Krievu dvēsele”.L.Rjūmina.23.15-„Ekoloģijas jaunumi”.23.30-„Teleskops”.0.30-TZD.0.50-I.Stravinskis „Svētpavasaris”.1.30-Mākslas filma „Ceļš uz paradīzu”.

2.programma

8.00-Rīta vingrošana.8.20-„Zelenčukas krastā”.8.50-„Ādama Smita naudas pasaule”.9.25-Multfilma „Svītrainie tīģeri”.9.30-Dokumentālā filma.10.20-M.filma „Šodien un rīt”.1.sērija.11.30-„Homo soveticus”.12.00-„Cita māksla”.2.raidījums.12.30-„Levs Durovs”.13.05-Dokumentālā filma „Ticu”13.30-„Smaragda pilsētas burvis”.4.,5.un 6.sērija.14.30-Filma bērniem.„Par runci”.17.00-„Folkloras apskats”.17.50-„Krievijas mecenāti”.1.raidījums.18.30-Rāda „Republika”.19.00-Vimbldonas tenisa turnīrs.20.00-„Vēstis”.20.15-„Labu nakti,mazuļi!”20.30-„Folklorā Latvijā”.21.00-„Laiks”.21.40-KPFSR AP sesijā.22.25-„Piestātne vai mājas?”23.00-„Vēstis”.23.15-Mākslas filma „Meksikāņi”.1.sērija.0.05-„Šie apburošie provinciāļi”.

Ceturtdiena, 4.jūlijs

1.programma

6.30-„Rīts”.9.00-Mākslas filma „Dalasa”.4.sērija.9.50-Bērnu stunda.10.50-Koncerts.12.00-TZD.12.15-Ziņo

Otrdiena, 2.jūlijs

17.00 - „Diena pasaulē”.18.00 - „Šodien”.18.05 - Dokumentālā filma.18.55 - Koncertfilma.19.15 - „Vēstures lapas”.19.35 - „Arēna”.19.50 - „Lūdzu vārdul”.20.00 - „Šodien”.20.10 - Sports.20.15 - Sludinājumi.20.20 - J.Ivanova un Im.Kalniņa skaņdarbi.20.30 - „Ekrāns bērniem”.20.50 - Ziņas (krievu val.).21.00 - Starptautiskā kultūras programma „Alise”.21.55 - Reklāma.22.00 - „Panorāma”.22.20 - Mākslas filma „Aveņu vīns”.

Trešdiena, 3.jūlijs

17.00 - „Diena pasaulē”.18.00 - „Šodien”.18.05 - „Nobeļa miera prēmijas laureāti literatūrā”.19.00 - „TV pastāvīgā komisija”.19.50 - Par zemes reformu.20.00 - „Šodien”.20.10 - Sports.20.15 - Sludinājumi.20.20 - Dokumentālā filma „Latgales velna atgriešanās”.20.30 - „Ekrāns bērniem”.20.50 - Ziņas(krievu val.).21.00 - „Vizīte”.21.45 - J.Haidns.Adagio no koncerta čellam ar orķestri.21.55 - Reklāma.22.00 - „Panorāma”.22.20 - „Pirmā prognoze”.23.20 - „Elks”.

leM.12.30-Tautas deju svētki.2.daļa.13.20-„Ekoloģijas jaunumi”.15.00-TZD.15.15-„Aizrautīgu cilvēku pasaule”.15.30-„Mēs ejam meklēt”.16.00-„Kas ir kas?”16.50-„1991.gads - Mocarta gads”.17.25-Filma bērniem.„Bronzas puķis”.2.sērija.18.30-TZD.18.45-„Līdz 16 un vecākiem...”19.30-Čigānu mūzikas koncerts.19.45-Amerikas hronikas.20.10- Mākslas filma „Maza mājiņa prērijā”.21.00-„Laiks”.21.40-M.filma „Dalasa”.4.sērija.22.30-Ziņo leM.22.45-Muzikāls fakts.23.45-Zinātniski populāra filma.0.15-TZD.0.35-Filmizrāde „Dons Žuans”.2.05-Mākslas filma „Maza mājiņa prērijā”.

2.programma

7.30-Telebirža.8.00-Rīta vingrošana.8.20-Skatuves meistari.J.Gogoleva.9.15-Ritmiskā vingrošana.9.45-Koncertfilma „Mīlas dziesmas”.10.15-Dokumentālā filma.0.25-Mākslas filma „Šodien un rīt”.2.sērija.11.30-Dok.filma.12.25-Koncerts.13.00-Televīzijas filma.14.05-Filma bērniem.15.35-Vimbldonas tenisa turnīrs.16.35-Koncerts.17.00-„Šķautnes”.18.00-Baletā variācijas.18.30-„Lūdzu vārdul”.18.45-Krievijas parlamenta vēstnesis.19.00-tenisa turnīrs.20.00-„Vēstis”.20.15-„Labu nakti,mazuļi!”20.30-„Atslēga uz pasaules tirgu”.21.00-„Laiks”.21.40-KPFSR AP sesijā.23.00- „Vēstis”.23.15-PSRS tautu spartakiāde.Vingrošana.23.45-Mākslas filma „Meksikāņi”.2.sērija.

Piektdiena, 5.jūlijs

1.programma

6.30-„Rīts”.9.00-M.filma „Dalasa”.5.sērija.9.50-Simfoniskā mūzika.10.30-Multfilma.10.40-Dokumentālā filma.11.15-„Līdz 16 un vecākiem.”12.00-TZD.12.15-Leļļu filma koncerts.13.05- Dok.filma.15.00-TZD.15.15-„Ja jums ir vairāk nekā...”16.00-Koncerts.16.40-Stāsti par māksliniekiem.K.Vasiljevs.17.15-Multfilma.17.25-Filma bērniem.„Bronzas puķis”.3.sēr.18.30-TZD.18.45-Koncerts.19.00-M.filma „Sāksim no nulles”.19.30-M. filma „Iemīļjušos kuģis”.21.00-„Laiks”.21.40-M.filma „Dalasa”.5.sērija.22.30-Aktuālā reportāža.22.45-„VID”(„Brīnumu lauks” u.c.programmas).

2.programma

7.00-„Lietiška cilvēka rīts”.8.00-Rīta vingrošana.8.20-„Tēls”.9.25-Dokument. filma.10.25-M. filma „Šodien un rīt”.3.sēr.11.30-„Homo soveticus”.11.50-K-2 iepazīstina.12.50-TV apraksts.13.00-TV filma.13.30-Multfilma.14.10-Filma bērniem. „Zilā patrula”.15.15-Koncerts.17.00-„Tēma ar variācijām”.17.45- Multistudija.18.30-Rāda „Republika”.19.00-Vimbldonas tenisa turnīrs.20.00-„Vēstis”.20.15-„Labu nakti,mazuļi!”20.30-Vimbldonas tenisa turnīrs.21.00-„Laiks”.21.40-PSRS AP sesijā.22.30-KPFSR AP sesijā.23.15-„Piektais ritenis”.

Latvijas TV programma

Ceturtdiena, 4.jūlijs

17.00 - „Diena pasaulē”.18.00 - „Šodien”.18.05 - Dok. filma.19.20 - Poēzijas teātris.20.00 - „Šodien”.20.10 - Sports.20.15 - Sludinājumi.20.20 - Multfilmas.20.45 - Ziņas (krievu val.).21.00 - Programma „X”.22.00-„Panorāma”.22.20-Programma „X”.

Piektdiena, 5.jūlijs

17.00 - „Diena pasaulē”.18.00 - „Šodien”.18.05 - Dok. filma „Latvija - manas mājas”.18.35 - „Luksofors”.19.00 - „Globuss”.19.25 - Valdības viedoklis.19.50 - Kinožurnāls „Latvijas hronika”.20.00 - „Šodien”.20.10 - Sports.20.15 - Sludinājumi.20.20 - Koncerts.20.35 - „Miedzīņš nāk”.21.00 - „Skatuve”.22.00 - „Panorāma”.22.20-„Latviešu tautas dziesmas”.

Sestdiena, 6.jūlijs

9.05 - Dok. filma „Vecrīga”.10.00 - Veselības programma.10.10 - „Neatkarība”.10.40 - Biržas jaunumi.10.45 - „Globuss”.11.10 - „Uzmini nu!”12.10 - Bērniem.„Ejam ciemos”.12.40 - Latvijas Nacionālā teātra izrāde „Hamilkāra kungs”.15.45 - Koncerts.16.25 - Mākslas filma „Vilkatis Toms”.17.50 -

Sestdiena

1.progra

6.30-Koncerts.7.00-A Ritmiskā vingrošana.8 programma.8.30-TZ dzīve.9.15-Dok.filma.9.4 „Cerību buras”.11.25-„Ri. 12.25-Filmizrāde.14.30-„Bur. piedāvā.15.00-TZD.15.15- Kri. programma „20.gadsimts”.16.20-Pasa piedzīvojumu pasaulē.17.35-„ „Bite Mājja”.5.sērija.18.00-St. panorāma.18.45-„Pakāpieni nasu”.19.05-Mākslas filma „C Atlantīdas”.21.00-„Laiks”.21. filma „Laiks nogalināt”.2 bijetes izpārdošana”0.00- v tenisa turnīrs.1.00-TZD.1.20 filma „Cilvēks no Antla pēdas”.

2.programma

8.00-Rīta vingrošana. Gada laiki.9.00-Krievu valoda. „Sa. d. z. u. d. z. b. a”12.00- vienpadsmit”.14.00-„S. ekonomikas tūra”.15.00-Pasaules volejbolā.PSRS-Dienv Sports visiem.16. filma.17.00-„Andrejs „Kamera pēta pagāti parlamenta vēstnesis.1 tenisa turnīrs.20.00-„ „Labu nakti,mazuļi!” lietus”.21.00-„Laiks” mūzikas festivāls.22.45 filmas pieaugušajiem.2 23.15-Mākslas filma „Sl pavēles”.

Svētdiena, 7.jū

1.programma

8.30-Biržas jaunumi.8. izloze.9.00-„Rīta agru „Tēvzemes sardze”.11.00-R programma.11.30-Celoņtāju Dokumentālā filma.13.4 varat”.14.30-„Veselība”.15. „T”.16.30-„Sava vāga firur „Lauku dzīve”.18.05-Dažādu t kas.18.10-„Volts piedāvā”.19.00-Multfilma.19.40 filma „Adata”.21.00-„Laiks”.21.40 bola apskats.22.10-Hronogrāfs.2. Tenisa turnīrs.23.45-Volejbols. P. Dienvidkoreja.0.15-TZD.0.35-Izra „Korsārs”.

2.programma

8.00-Rīta vingrošana bērniem.8.21 Multfilmas.8.45- Koncerts.9.00-Dok filma.9.30-„Sadraudzība”.12.00-Fila Donahju programma.12.50-„Nezināmā Krievija”.13.00-„Krievijas enciklopēdija”.14.00-M.Dohmatskas filmas.14.55- „Visa dzīve dejā”.15.40-PSRS tautu spartakiādes atklāšana.16.25-Sacensības jātnieku sportā.17.00-Par svēto un mūžīgo.17.15-TV filma.17.45-Izrāde „Ideāls vīrs”.18.45-Autortelevizija.19.45-„Labu nakti,mazuļi!”21.00-„Laiks”.21.45-Mult filmas pieaugušajiem.22.00-Džeza mūzika.23.15-„Mani līdzpilsoņi”.23.45-Stāsti par māksliniekiem. S.Andrijaka.

Dejo bērnu ansamblis „Zelta sietiņš”.18.30 - „Dejotāja M.Alberina”.19.15 - Tautas mūzikas koncerts.19.40 - „Ekrāna jaunumi”.20.00 - „Šodien”.20.10 - Sports.20.15 - Sludinājumi.20.20 - Koncerts.20.35 - „Miedzīņš nāk!”20.50 - Ziņas (krievu val.)21.00 - „Folkloras festivālu „Baltica-91” gaidot”.21.30 Dejo I.Dumpe.21.45 - „Katru sestdienu Tonis”.22.00 - „Panorāma”.22.2 „Labvakar!”

Svētdiena, 7.jūlijs

9.05 - Rīgas pareizticīgo kate atgriešanai veļfīts Krusta gājier liturgija.10.55 - Mākslas filma „Sp. 12.15 - Literāri muzikāla kom. 13.35 - TV uzvedums.„Rīgas 14.30 - Videofilma „Baltica-88” „Štutgartē”.16.40 - „Rīga - 17.20 - Ebreju tautas dziesm „Legenda par Vijakas ezeri „Veļfijums Rīgai”.19.15 „Melnā kaste”.20.00 - 20.25 - Sports.20.30 Slud - „Miedzīņš nāk!” 2 val.).21.00 - Folk Ludzā.22.00 - „Mikrofona” TV

Kinoteātra „Ezerzeme” repertuārs jūlijam

- 1. „Krusta bangās” (Sverdlovskas st.).
- 4. jūlijā - „Rošforas meitenes”. 1. un 2. sērija (Francija).
- 6. jūlijā - „Brunču mednieks” (“Odeons”).
- 8. jūlijā - „Sasniedzot neiespējamo” (Anglija).
- 9. jūlijā - „Skaistā dzīve” (Dienvidslāvija).
- 10. jūlijā - „Lēdija Džeina”. 1. un 2. sērija (Anglija).
- 11. un 12. jūlijā - „Zvaigžņu kari” (ASV).
- 13. jūlijā - „Tu allaž manā sirdī” (Rumānija).
- 14. un 15. jūlijā - „Svešinieks”. 1. un 2. sērija (ASV).
- 16. jūlijā - „Fannija un Aleksandrs”. 1. un 2. sērija (Zviedrija, Francija, VFR).
- 17. jūlijā - „Gada varonis” (Polija).
- 18. jūlijā - „Likums”. 1. un 2. sērija (“Mosfilm”).
- 19. un 20. jūlijā - „Melānija Rouza jeb augstās likmes” (ASV).
- 21. jūlijā - „Maskas” (Francija).
- 22. jūlijā - „Ko gribēšu, to mīlēšu” (Sverdlovskas st.).
- 23. un 24. jūlijā - „Tumsas valdniece Elvīra” (ASV).
- 25. jūlijā - „Solis šurp, solis turp”. 1. un 2. sērija (Čehoslovākija).
- 26. un 27. jūlijā - „Studentu brīvdienas” (ASV).
- 28. jūlijā - „Nebaidies” (Čehoslovākija).
- 29. jūlijā - „Dzīve turpinās” (Francija).
- 30. jūlijā - „Krievs un tīģera acs” (ASV).
- 31. jūlijā - „Līgas kalni” (“Mosfilm”).

BĒRNU SEANSI

- 15.00 - „Doktors Bitovs”.
- 18.45 - „Krija” - multiplikācijas filmas.
- 9.00 - „Vimbija” - video mākslas filmas.
- 20.30 - „Divi” - bērnu satriecošie piedzīvojumi.
- 21.40 - „Tata” - multiplikācijas filmas.
- 3.00 - „Vēstis” - spēkavība pēdējās sērijās.

Kinoteātra „Atpūta” repertuārs jūlijam

- 45. Sportloto - „Mīlestības svētnīca”. 1. un 2. sērija (Indija).
- 13.00 - „Krusta bangās” (Sverdlovskas st.).
- 15.00 - „Rošforas meitenes”. 1. un 2. sērija (Francija).
- 17.00 - „Brunču mednieks” (“Odeons”).
- 19.00 - „Melānija Rouza jeb augstās likmes” (ASV).
- 21.00 - „Sasniedzot neiespējamo” (Anglija).
- 23.00 - „Skaistā dzīve” (Dienvidslāvija).
- 13. jūlijā - „Trakis stadionā” (Francija).
- 14. jūlijā - „Lēdija Džeina”. 1. un 2. sērija (Anglija).
- 15. jūlijā - „Iepazīšanās”. 1. un 2. sērija (Indija).
- 16. un 17. jūlijā - „Zvaigžņu kari” (ASV).
- 18. jūlijā - „Hon Gils Dons” (KTDR).
- 19. jūlijā - „Gada varonis” (Polija).
- 20. un 21. jūlijā - „Svešinieks” (ASV).
- 22. jūlijā - „Likums”. 1. un 2. sērija (“Mosfilm”).
- 22., 23. un 24. jūlijā - „Studentu brīvdienas” (ASV).
- 25. jūlijā - „Maskas” (Francija).
- 26. un 27. jūlijā - „Tumsas valdniece Elvīra” (ASV).
- 28. un 29. jūlijā - „Solis šurp, solis turp” (Čehoslovākija).
- 30. jūlijā - „Nebaidies” (Čehoslovākija).
- 31. jūlijā - „Sindbads un tīģera acs” (ASV).

BĒRNU SEANSI

- 7., 14., 21. un 28. jūlijā - multiplikācijas filmas.
- 5., 12., 19. un 26. jūlijā - video multiplikācijas filmas.
- 3. jūlijā - „Ziemassvētku pasakas”.
- 10. jūlijā - „Prieki un bēdas pie Baltās jūras”.
- 17. jūlijā - „Pāvu princese”.
- 24. jūlijā - „Vilcēns”.
- 31. jūlijā - „Musketieru satriecošie piedzīvojumi”.

Tiem, kuri neskatās lielo kino, bet pavada laiku pie videoekrāna, kinodirekcijas videonoma piedāvā austrāliešu melodrāmu 14 sērijās „Atgriešanās Ēdenē”.

Mūsu kinoreklāmu jūs varat lasīt tikai un vienīgi laikrakstā „Novadnieks”! Abonējiet to!

Brīvdienas Palmspringsā - tā ir saule, palmas, mīlas dēkas, prieki un pārpratumi!

S.Džofrijs, Š.Vilsona, T.Robinss režisora D.Froulija komēdijā

„Studentu brīvdienas” (ASV).

„LATEKR” S.I.A. prezentē dēmonisko daļavu Elvīru režisora Dž.Sinorelli komēdijā

„Tumsas valdniece Elvīra” (ASV).

Elvīra ir dāma ar lieliskām krūmīm, jauku, taču ekscentrisku raksturu un milzīgu vēlēšanos kļūt par Lasvegasas zvaigzni.

Uz lielajiem kinoekrāniem pirmo reizi (pie mums, protams) pasaules slavenākā un ienākumu ziņā nepārspētā fantastiskā filma

„Zvaigžņu kari” (ASV).

Režisors Dz.Lūkass.

Pirmo un vienīgo reizi uz mūsu kinoekrāniem amerikāņu fantastiskais kosmotrilleris

„Svešinieks”.

Br... Ļoti šausmīgi! Kosmosa kuģi iekļūst Svešais, un apkalpes locekļi gluži kā Edgara Po briesmu stāstos viens pēc otra pazūd... Bērniem pirms gulētiešanas „Svešo” skatīties neiesakām.

Nakts dzīvi stripfīzbārā skatīties filmā

„Melānija Rouza jeb augstās likmes” (ASV).

Galvenajā lomā S.Kirklande.

Pēc padsmītgadīgo (un ne tikai viņu) skatītāju lūguma atkārtoti uz mūsu ekrāniem vislielākā piedzīvojumu meklētāja aizraujošākā dēka pasaku filmā

„Sindbads un tīģera acs” (ASV).

VIŠĶU LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNIKUMS

Ir pīnina audzēkņu uzņemšanu 1991./92.m.g. šādās specialitēs:
Lauksaimniecības ražošanas tehnoloģija (ar specializāciju kopībā).
Mājāsaimniecība.
Lai pāņemtu pienam līdz 1.augustam.
Adrese: 228237, Daugavpils rajons, p.n. „Višķi-1”, Lauksaimniecības tehnikums.

BEBRENES LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNIKUMS

papildus uzņem audzēkņus veterinārfeldšera - lauksaimnieka specialitātē.
Mācības notiek latviešu un krievu valodā.
Eksāmeni notiks 12.jūlijā dzimtajā valodā (sacerējums), 16.jūlijā matemātikā (rakstos).
Adrese: 228423, p.n. „Bebrene”, Daugavpils rajons,

5. līdz 7.jūlijam ūdensslēpošanas bāzē notiks

REPUBLIKAS ČEMPIONĀTS.

Latvijas, Lietuvas, KPFSR un Preiļu sportisti.

Reģistrācija sākums plkst.11.00.

Paliek tikai miglas svītra...

Sastingst aizdomāta doma,

Sastingst nedarīti darbi...

A.Grīgulis

Izsakām dziļu līdzjūtību pieredzējušajiem, GARKALNI VERONIKU smiltainē izvadot.

Kopsaimniecības „Vanagi” kolektīvs

Un atmiņas ziedēs ap tevi
Kā baltas ābeles...

Ā.Elksne

Izsakām dziļu līdzjūtību Viktoram Vagalim sakarā ar TĒVA nāvi.

Arod biedrības rajona komiteja.

PREIĻU RAJONA CENTRĀLĀ SLIMNĪCA

dara zināmu rajona iedzīvotājiem, ka saskaņā ar 19. sasaukuma Preiļu rajona Tautas deputātu padomes 9.sesijas lēmumu ar šī gada 1.jūliju noteikta maksa par medicīnisko aprūpi šādos apmēros:

- par katru ārsta apmeklējumu medicīniskās iestādēs lauku cilvēkam - 2 rubļi;
- par slimnieka apmeklējumu mājās divkārt šā samaksa;
- par ārstēšanos stacionārā 2 rubļi dienā;
- par ātrās palīdzības izsaukšanu 5 rubļi.

Izziņas sniedz pa reģistratūru un veselības aizsardzības iestāžu uzņemšanas nodaļu tālruniem.

Administrācija

PĀRDOD govī. Zvanīt 32267.

PĀRDOD darba zirgu Preiļos, Brīvības ielā 27-1.

PĀRDOD grūnu teli. Zvanīt 39553

MAINA divstābu dzīvokli ar ērtībām Rīgā pret lauku viensētu. Zvanīt: Aizkraukle 23014, Dzidrai.

IZIRĒ māju 2 km no Līvāniem. PĀRDOD parketu. Zvanīt 41209.

PIEDĀVĀJU spēles „Bank System” veidlapas. Tālrunis 23269.

Cik grūti šobrīd ticēt,
Ka nevarēs vairs rīt
Tev labudienu sacīt
Un mājās sagaidīt.

Ā.Elksne

Izsakām dziļu līdzjūtību Jānim Litaņniekam, TĒVU smiltainē izvadot. Kirova kolhoza šoferu kolektīvs

Izdziest mūžs kā sveces liesma,
Izdeg tā kā saules stars,
Aplūst tā kā laba dziesma,
Kas vairs sirdi neaizskar.

(J.Sirmbārdis)

Izsakām dziļu līdzjūtību Viktoram Vagalim, no TĒVA uz mūžu atvadoties.

Izglītības nodaļas kolektīvs

Dzīve tik strauji kā pavediens rīt,
Pēkšņi viens mirklis, un pazudis
viss...

Izsakām dziļu līdzjūtību Ernestam Bērziņam sakarā ar MĀSAS nāvi.
Liepu ielas iedzīvotāji

Kapa smiltis apsegs jūsu tēvu,
Ziediem, vainagiem to radi,
draugi segs.
Tikai jūsu sirds, bērnu mīlestībā
Tēvs jums vienmēr dzīvs un mājās
būs.

Ā.Elksne

Dalām bēdu smagumu kopā ar Staņislavu Ģeriņu, TĒVU guldot kapu kalniņā.

Darba biedri

Dzimtās zemes dažas pēdas
Tagad tavas mājas, māt,
Mūsu mīla, mūsu bēdas
Nespēj tevi modināt.

Izsakām dziļu līdzjūtību Aināram un Spodrim Baloziem un viņu ģimenei sakarā ar MĀTES traģisko nāvi.
Līvānu milicijas iecirkņa darbinieki